

Acest document reprezintă un instrument de documentare, iar instituțiile nu își asumă responsabilitatea pentru conținutul său.

► **B****ACORD**

între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor

(JO L 114, 30.4.2002, p. 6)

Astfel cum a fost modificat prin:

		Jurnalul Oficial		
		NR.	Pagina	Data
► <u>M1</u>	Decision No 2/2003 of the EU-Swiss Joint Committee of 15 July 2003 (*)	L 187	55	26.7.2003
► <u>M2</u>	Decision No 1/2004 of the EU-Swiss Joint Committee 30 April 2004 (*)	L 352	129	27.11.2004
► <u>M3</u>	Protocol la Acordul dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor, în ceea ce privește participarea, în calitate de părți contractante, a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace ca urmare a aderării acestora la Uniunea Europeană	L 89	30	28.3.2006
► <u>M4</u>	Decision No 1/2006 of the EU-Swiss Joint Committee of 6 July 2006 (*)	L 270	67	29.9.2006
► <u>M5</u>	Protocol la Acordul între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor în ceea ce privește participarea, în calitate de părți contractante, a Republicii Bulgaria și a României ca urmare a aderării acestora la Uniunea Europeană	L 124	53	20.5.2009
► <u>M6</u>	Decizia nr. 2/2011 a Comitetului mixt UE-Elveția instituit prin articolul 14 din Acordul dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor din 30 septembrie 2011	L 277	20	22.10.2011
► <u>M7</u>	Decizia nr. 1/2012 a Comitetului mixt instituit în temeiul Acordului dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor din 31 martie 2012	L 103	51	13.4.2012
► <u>M8</u>	Decizia nr. 1/2014 a Comitetului mixt instituit în temeiul Acordului dintre Comunitatea Europeană și statele sale membre, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor din 28 noiembrie 2014	L 367	122	23.12.2014
► <u>M9</u>	Decizia nr. 1/2015 a Comitetului mixt instituit în temeiul articolului 14 din Acordul dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor din 8 iunie 2015	L 148	38	13.6.2015

(*) Acest act nu a fost publicat niciodată în limba română.

▼B**ACORD**

între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor

▼M5

COMUNITATEA EUROPEANĂ,
REGATUL BELGIEI,
REPUBLICA BULGARIA,
REPUBLICA CEHĂ,
REGATUL DANEMARCEI,
REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,
REPUBLICA ESTONIA,
IRLANDA,
REPUBLICA ELENĂ,
REGATUL SPANIEI,
REPUBLICA FRANCEZĂ,
REPUBLICA ITALIANĂ,
REPUBLICA CIPRU,
REPUBLICA LETONIA,
REPUBLICA LITUANIA,
MARELE DUCAT AL LUXEMBURGULUI,
REPUBLICA UNGARĂ,
MALTA,
REGATUL ȚĂRILOR DE JOS,
REPUBLICA AUSTRIA,
REPUBLICA POLONĂ,
REPUBLICA PORTUGHEZĂ,
ROMÂNIA,
REPUBLICA SLOVENIA,
REPUBLICA SLOVACĂ,
REPUBLICA FINLANDA,
REGATUL SUEDEI,
REGATUL UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE NORD,
pe de o parte, și
CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ,
pe de altă parte,

▼B

Convinși că libera circulație a persoanelor între teritoriile părților contractante constituie un factor cheie în dezvoltarea armonioasă a relațiilor dintre părți,

Hotărâți să realizeze libera circulație a persoanelor între părți pe baza normelor care se aplică în Comunitatea Europeană,

Decid să încheie prezentul acord:

▼B**I. DISPOZIȚII DE BAZĂ***Articolul 1***Obiectivul**

Obiectivul prezentului acord, în beneficiul resortisanților statelor membre ale Comunității Europene și ai Elveției, este:

- (a) acordarea dreptului de intrare, de ședere, de acces la o activitate economică salariată, de stabilire ca lucrător care desfășoară o activitate independentă și a dreptului de a rămâne pe teritoriul părților contractante;
- (b) facilitarea prestării de servicii pe teritoriul părților contractante și în special liberalizarea prestării de servicii de scurtă durată;
- (c) acordarea dreptului de intrare și de ședere pe teritoriul părților contractante persoanelor care nu desfășoară o activitate economică în țara gazdă;
- (d) acordarea unor condiții de viață, de angajare și muncă identice cu cele acordate resortisanților proprii.

*Articolul 2***Nediscriminarea**

Resortisanții unei părți contractante cu reședința legală pe teritoriul unei alte părți contractante nu fac obiectul nici unei discriminări pe motive de cetățenie, în aplicarea dispozițiilor anexelor I, II și III la prezentul acord și în conformitate cu acestea.

*Articolul 3***Dreptul de intrare**

Dreptul de intrare a resortisanților unei părți contractante pe teritoriul unei alte părți contractante este garantat în conformitate cu dispozițiile stabilite în anexa I.

*Articolul 4***Dreptul de ședere și de acces la o activitate economică**

Dreptul de ședere și de acces la o activitate economică este garantat sub rezerva dispozițiilor articolului 10 și în conformitate cu dispozițiile anexei I.

*Articolul 5***Prestatorul unui serviciu**

(1) Fără a aduce atingere altor acorduri specifice încheiate între părțile contractante care se referă în special la prestarea de servicii (inclusiv Acordul privind achizițiile publice, în măsura în care reglementează prestarea de servicii), persoanele care prestează servicii, inclusiv societățile, în conformitate cu dispozițiile din anexa I, au dreptul de a presta un serviciu pe teritoriul celeilalte părți contractante pe o perioadă care să nu depășească 90 de zile de muncă efectivă în decursul unui an calendaristic.

(2) Prestatorii de servicii au drept de intrare și de ședere pe teritoriul celeilalte părți contractante:

▼B

- (a) în cazul în care au dreptul de a presta un serviciu în temeiul alineatului (1) sau în temeiul dispozițiilor unui acord menționat la alineatul (1);
  - (b) sau, atunci când condițiile de la litera (a) nu sunt îndeplinite, în cazul în care au primit autorizația de a presta un serviciu de la autoritățile competente ale părții contractante respective.
- (3) Resortisanții unui stat membru al Comunității Europene sau ai Elveției care intră pe teritoriul unei părți contractante numai pentru a primi servicii au drept de intrare și de ședere.
- (4) Drepturile menționate în prezentul articol sunt garantate în conformitate cu dispozițiile stabilite în anexele I, II și III. Limitele cantitative de la articolul 10 nu sunt opozabile persoanelor menționate în prezentul articol.

*Articolul 6***Dreptul de ședere pentru persoanele care nu desfășoară o activitate economică**

Dreptul de ședere pe teritoriul unei părți contractante este garantat persoanelor care nu desfășoară o activitate economică în conformitate cu dispozițiile anexei I cu privire la persoanele care nu sunt active profesional.

*Articolul 7***Alte drepturi**

Părțile contractante adoptă dispoziții, în conformitate cu anexa I, cu privire la următoarele drepturi în legătură cu libera circulație a persoanelor:

- (a) dreptul la tratament egal cu resortisanții proprii în ceea ce privește accesul la o activitate economică și desfășurarea acesteia, precum și în ceea ce privește condițiile de viață, de angajare și de muncă;
- (b) dreptul la mobilitate profesională și geografică care permite resortisanților părților contractante să circule liber pe teritoriul statului gazdă și să exercite profesia aleasă;
- (c) dreptul de a rămâne pe teritoriul unei părți contractante după încheierea activității economice;
- (d) dreptul de ședere pentru membrii familiei, indiferent de cetățenia acestora;
- (e) dreptul membrilor familiei de a desfășura o activitate economică, indiferent de cetățenia acestora;
- (f) dreptul de a dobândi bunuri imobile în măsura în care acesta este legat de exercitarea drepturilor conferite prin prezentul acord;
- (g) pe parcursul perioadei de tranziție, dreptul, după încheierea unei activități economice sau a șederii pe teritoriul unei părți contractante, de a se întoarce acolo în vederea desfășurării unei activități economice, precum și dreptul la transformarea permisului de ședere temporară în permis de ședere permanentă.

▼B*Articolul 8***Coordonarea sistemelor de securitate socială**

Părțile contractante adoptă dispoziții, în conformitate cu anexa II, pentru coordonarea sistemelor de securitate socială în special în scopul:

- (a) de a asigura egalitatea de tratament;
- (b) de a determina legislația aplicabilă;
- (c) de a totaliza, în scopul dobândirii și menținerii dreptului la prestații, precum și pentru a calcula aceste prestații, toate perioadele luate în considerare de legislația națională a țărilor în cauză;
- (d) de a plăti prestații persoanelor rezidente pe teritoriul părților contractante;
- (e) de a promova asistența administrativă reciprocă și cooperarea între autorități și instituții.

*Articolul 9***Diplome, certificate și alte calificări**

Pentru a facilita accesul resortisanților statelor membre ale Comunității Europene și ai Elveției la activități salariate și independente și la exercitarea acestora, precum și la prestarea de servicii, părțile contractante iau măsurile necesare, în conformitate cu anexa III, privind recunoașterea reciprocă a diplomelor, certificatelor și a altor calificări și coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale părților contractante cu privire la accesul la activități salariate și independente și la prestarea de servicii.

II. DISPOZIȚII GENERALE ȘI FINALE*Articolul 10***Dispoziții tranzitorii și dezvoltarea acordului**

(1) Pe parcursul unei perioade de cinci ani de la intrarea în vigoare a acordului, Elveția poate menține limite cantitative în ceea ce privește accesul la o activitate economică pentru următoarele două categorii de ședere: ședere pe o perioadă mai mare de patru luni și mai mică de un an și ședere pe o perioadă mai mare sau egală cu un an. Nu există restricții pentru șederea pe o perioadă mai mică de patru luni.

Începând cu cel de-al șaselea an, toate limitele cantitative aplicabile resortisanților statelor membre ale Comunității Europene se elimină.

▼M3

(1a) Elveția poate menține, până la 31 mai 2007, limite cantitative privind accesul lucrătorilor salariați care ocupă un loc de muncă în Elveția, precum și al persoanelor care desfășoară o activitate independentă, care sunt resortisanți ai Republicii Ceha, ai Republicii Estonia, ai Republicii Letonia, ai Republicii Lituania, ai Republicii Ungare, ai Republicii Polone, ai Republicii Slovenia și ai Republicii Slovace, pentru următoarele două categorii de ședere: ședere pentru o perioadă mai mare de 4 luni, dar mai mică de un an, și ședere pentru o perioadă de un an sau mai mare de un an. Nu se aplică limite cantitative pentru șederea pe perioade mai scurte de patru luni.

▼ M3

Înainte de sfârșitul perioadei de tranziție menționate anterior, Comitetul mixt examinează funcționarea perioadei de tranziție aplicate resortisanților noilor state membre pe baza unui raport întocmit de Elveția. La finalizarea acestei examinări și cel mai târziu la sfârșitul perioadei menționate anterior, Elveția notifică Comitetului mixt dacă va continua să aplice limite cantitative lucrătorilor angajați în Elveția. Elveția poate continua să aplice astfel de măsuri până la 31 mai 2009. În absența unei astfel de notificări, perioada de tranziție se încheie la 31 mai 2007.

La sfârșitul perioadei de tranziție definite de prezentul alineat, se elimină toate limitele cantitative aplicabile resortisanților Republicii Cehe, ai Republicii Estonia, ai Republicii Letonia, ai Republicii Lituania, ai Republicii Ungare, ai Republicii Polone, ai Republicii Slovenia și ai Republicii Slovace. Aceste state membre sunt autorizate să introducă, pentru aceleași perioade, aceleași limite cantitative în ceea ce privește resortisanții elvețieni.

▼ M5

(1b) Elveția poate menține pentru o perioadă de doi ani de la data intrării în vigoare a protocolului la prezentul acord cu privire la participarea, în calitate de părți contractante, a Republicii Bulgaria și României, limite cantitative privind accesul lucrătorilor încadrați în muncă în Elveția și a persoanelor care desfășoară o activitate independentă, care sunt resortisanți ai Republicii Bulgaria și ai României, pentru următoarele două categorii de ședere: ședere pe o perioadă mai mare de patru luni și mai mică de un an și ședere pe o perioadă mai mare sau egală cu un an. Nu se aplică limite cantitative pentru șederea pe perioade mai scurte de patru luni.

Înainte de sfârșitul perioadei de tranziție menționate, Comitetul mixt examinează modul de funcționare a perioadei de tranziție care se aplică resortisanților noilor state membre pe baza unui raport întocmit de Elveția. La finalizarea acestei examinări și cel târziu la sfârșitul perioadei menționate, Elveția notifică Comitetului mixt dacă va continua să aplice limite cantitative lucrătorilor încadrați în muncă în Elveția. Elveția poate continua să aplice măsurile de această natură pe o perioadă de până la cinci ani, de la data intrării în vigoare a protocolului menționat. În absența unei notificări în acest sens, perioada de tranziție expiră la sfârșitul perioadei de doi ani menționate la primul paragraf.

La sfârșitul perioadei de tranziție precizate în prezentul alineat, se elimină toate limitele cantitative aplicabile resortisanților Republicii Bulgaria și României. Aceste state membre sunt autorizate să introducă, pentru aceleași perioade, aceleași limite cantitative în ceea ce privește resortisanții elvețieni.

▼ B

(2) Pe parcursul unei perioade de cel mult doi ani, părțile contractante pot menține controalele privind prioritatea lucrătorilor integrați pe piața obișnuită a forței de muncă, precum și condițiile de muncă și salariale aplicabile resortisanților celeilalte părți contractante, inclusiv prestatorilor de servicii menționați la articolul 5. Înainte de

▼B

sfârșitul primului an, Comitetul mixt analizează dacă aceste restricții trebuie menținute. Acesta poate reduce perioada maximă de doi ani. Controalele privind prioritatea lucrătorilor integrați pe piața obișnuită a forței de muncă nu se aplică prestatorilor de servicii liberalizați printr-un acord specific între părțile contractante privind prestarea de servicii (inclusiv Acordul privind anumite aspecte ale achizițiilor publice, în măsura în care acesta reglementează prestarea de servicii).

▼M3

(2a) Elveția și Republica Cehă, Republica Estonia, Republica Letonia, Republica Lituania, Republica Ungară, Republica Polonă, Republica Slovenia și Republica Slovacă pot menține, până la 31 mai 2007, în ceea ce privește lucrătorii uneia dintre aceste părți contractante angajați pe teritoriul lor, controalele privind prioritatea acordată lucrătorilor integrați pe piața obișnuită a forței de muncă, precum și condițiile de salarizare și de muncă aplicabile resortisanților părții contractante în cauză. Aceleași controale pot fi menținute pentru persoanele care prestează servicii în următoarele patru sectoare: activități de servicii conexe horticulturii; construcții, inclusiv domeniile conexe; activități de investigație și de protecție; activități de întreținere și curățare [coduri NACE ⁽¹⁾ 01.41, 45.1-4, 74.60, respectiv 74.70], menționate la articolul 5 alineatul (1) din acord. În decursul perioadelor de tranziție menționate la alineatele (1a), (2a), (3a) și (4a), Elveția acordă prioritate, în ceea ce privește accesul pe piața forței de muncă, lucrătorilor care sunt resortisanți ai noilor state membre față de lucrătorii care sunt resortisanți ai unor țări din afara UE și din afara AELS. Prestatorii de servicii liberalizate printr-un acord specific privind prestarea de servicii între părțile contractante (inclusiv acordul privind anumite aspecte ale contractelor de achiziții publice, în măsura în care reglementează prestarea de servicii) nu fac obiectul controalelor privind prioritatea lucrătorului integrat pe piața obișnuită a forței de muncă. În aceeași perioadă, pot fi menținute condiții de calificare pentru permise de ședere cu o durată mai scurtă de patru luni ⁽²⁾ și pentru persoanele care prestează servicii în cele patru sectoare indicate mai sus, menționate la articolul 5 alineatul (1) din acord.

Înainte de 31 mai 2007, Comitetul mixt examinează funcționarea măsurilor tranzitorii prevăzute de prezentul alineat pe baza unui raport elaborat de fiecare dintre părțile contractante care le pun în aplicare. La finalizarea acestei examinări și cel mai târziu la 31 mai 2007, partea contractantă care a pus în aplicare măsurile tranzitorii prevăzute de prezentul alineat și care a notificat Comitetului mixt intenția sa de a continua să aplice astfel de măsuri tranzitorii poate continua să aplice măsurile în cauză până la 31 mai 2009. În absența unei astfel de notificări, perioada de tranziție se încheie la 31 mai 2007.

⁽¹⁾ NACE: Regulamentul (CEE) nr. 3037/90 al Consiliului din 9 octombrie 1990 privind clasificarea statistică a activităților economice în Comunitatea Europeană (JO L 293, 24.10.1990, p. 1), modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 29/2002 al Comisiei din 19 decembrie 2001 (JO L 6, 10.1.2002, p. 3).

⁽²⁾ Lucrătorii pot solicita un permis de ședere de scurtă durată în cadrul contingentelor menționate la alineatul (3a) chiar și pentru o perioadă mai scurtă de patru luni.

▼ M3

La sfârșitul perioadei de tranziție definite la prezentul alineat, se elimină toate restricțiile menționate anterior în prezentul alineat.

▼ M5

(2b) Elveția, precum și Republica Bulgaria și România pot menține pentru cel mult doi ani de la data intrării în vigoare a protocolului la prezentul acord cu privire la participarea, în calitate de părți contractante, a Republicii Bulgaria și României, în cazul lucrătorilor uneia dintre aceste părți contractante care sunt încadrați în muncă pe teritoriul lor, controalele privind prioritatea acordată lucrătorilor integrați pe piața obișnuită a forței de muncă, precum și condițiile de muncă și salariale aplicabile resortisanților celeilalte părți contractante. Aceleași controale pot fi menținute în cazul persoanelor care prestează servicii, menționate la articolul 5 alineatul (1) din prezentul acord, în următoarele patru sectoare: activități de servicii conexe horticulturii; construcții, inclusiv domeniile conexe; activități de investigare și protecție; servicii industriale de curățenie [respectiv codurile NACE ⁽¹⁾: 01.41; 45.1-4; 74.60; 74.70]. În perioadele de tranziție menționate la alineatele (1b), (2b), (3b) și (4c), Elveția acordă prioritate, în ceea ce privește accesul pe piața forței de muncă, lucrătorilor care sunt resortisanți ai noilor state membre față de lucrătorii care sunt resortisanți ai unor țări din afara UE și din afara AELS. Controalele privind prioritatea lucrătorilor integrați pe piața obișnuită a forței de muncă nu se aplică prestatorilor de servicii liberalizate printr-un acord specific privind prestarea de servicii încheiat între părțile contractante (inclusiv Acordul privind achizițiile publice, în măsura în care reglementează prestarea de servicii). În aceeași perioadă, pot fi menținute condițiile de calificare pentru permisele de ședere cu o durată mai mică de patru luni ⁽²⁾ și pentru persoanele care prestează servicii, în conformitate cu dispozițiile articolului 5 alineatul (1) din prezentul acord, în cele patru sectoare menționate.

În termen de doi ani de la intrarea în vigoare a protocolului la prezentul acord cu privire la participarea, în calitate de părți contractante, a Republicii Bulgaria și a României, Comitetul mixt examinează modul de funcționare a măsurilor tranzitorii prevăzute la prezentul alineat pe baza unui raport elaborat de fiecare parte contractantă care pune în aplicare măsurile. La finalizarea acestei examinări și în cel mult doi ani de la intrarea în vigoare a protocolului menționat, partea contractantă care a pus în aplicare măsurile tranzitorii prevăzute la prezentul alineat și care a notificat Comitetului mixt intenția sa de a continua să aplice astfel de măsuri tranzitorii poate continua să aplice măsurile în cauză pe o perioadă de cel mult cinci ani de la intrarea în vigoare a protocolului menționat. În lipsa unei notificări în acest sens, perioada de tranziție va expira la sfârșitul perioadei de doi ani menționate la primul paragraf.

La sfârșitul perioadei de tranziție precizate în prezentul alineat, se elimină toate restricțiile menționate în prezentul alineat.

⁽¹⁾ NACE: Regulamentul (CEE) nr. 3037/90 al Consiliului din 9 octombrie 1990 privind clasificarea statistică a activităților economice în Comunitatea Europeană (JO L 293, 24.10.1990, p. 1). Regulament modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 septembrie 2003 (JO L 284, 31.10.2003, p. 1).

⁽²⁾ Lucrătorii pot solicita permise de ședere de scurtă durată în cadrul contingentelor menționate la alineatul (3b) chiar și pentru o perioadă mai scurtă de patru luni.

▼ B

(3) La data intrării în vigoare a prezentului acord și până la sfârșitul celui de-al cincilea an, în fiecare an Elveția rezervă, în cadrul contingentelor sale globale, pentru lucrători salariați și lucrători care desfășoară o activitate independentă din Comunitatea Europeană cel puțin 15 000 de permise noi de ședere valabile pe o perioadă mai mare sau egală cu un an și 115 500 de permise de ședere valabile pe o perioadă mai mare de patru luni și mai mică de un an.

▼ M3

(3a) De la intrarea în vigoare a protocolului la prezentul acord privind participarea, în calitate de părți contractante, a noilor state membre menționate mai jos și până la încheierea perioadei prevăzute la alineatul (1a), Elveția rezervă anual (*pro rata temporis*), în cadrul contingentelor sale globale pentru țări terțe, pentru lucrătorii salariați care ocupă un loc de muncă în Elveția și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă, care sunt resortisanți ai Republicii Cehe, ai Republicii Estonia, ai Republicii Letonia, ai Republicii Lituania, ai Republicii Ungare, ai Republicii Polone, ai Republicii Slovenia și ai Republicii Slovace, un număr minim de noi permise de ședere ⁽¹⁾, în conformitate cu următorul calendar:

Până la	Numărul de permise pentru o perioadă de un an sau mai lungă	Numărul de permise pentru o perioadă de peste patru luni, dar mai scurtă de un an
31 mai 2005	900	9 000
31 mai 2006	1 300	12 400
31 mai 2007	1 700	15 800
31 mai 2008	2 200	19 200
31 mai 2009	2 600	22 600

▼ M5

(3b) La intrarea în vigoare a protocolului la prezentul acord cu privire la participarea, în calitate de părți contractante, a Republicii Bulgaria și a României și până la încheierea perioadei prevăzute la alineatul (1b), Elveția rezervă anual (*pro rata temporis*), în cadrul contingentelor sale globale pentru țări terțe, pentru lucrătorii încadrați în muncă în Elveția și pentru persoanele care desfășoară o activitate independentă, care sunt resortisanți ai acestor noi state membre, un număr minim de noi permise de ședere ⁽²⁾, în conformitate cu următorul calendar:

⁽¹⁾ Aceste permise se eliberează în plus față de contingentul menționat la articolul 10 din acord, care sunt rezervate lucrătorilor salariați și persoanelor care desfășoară o activitate independentă care sunt resortisanți ai statelor membre la data semnării acordului (21 iunie 1999) sau resortisanți ai Republicii Cipru sau ai Republicii Malta. Aceste permise se eliberează, de asemenea, în plus față de permisele eliberate în temeiul unor acorduri bilaterale existente privind schimbul de stagiați.

⁽²⁾ Aceste permise se vor elibera, în mod suplimentar față de cele aferente contingentelor menționate la articolul 10 din prezentul acord, care sunt rezervate lucrătorilor încadrați în muncă și persoanelor care desfășoară o activitate independentă și care sunt resortisanți ai statelor membre la data semnării prezentului acord (21 iunie 1999) sau resortisanți ai statelor membre care au devenit părți contractante la prezentul acord prin Protocolul din 2004. Aceste permise se eliberează în mod suplimentar față de permisele eliberate în temeiul acordurilor bilaterale existente cu privire la schimburile de stagiați între Elveția și noile state membre.

▼ **M5**

Perioada	Numărul de permise pentru o perioadă egală cu sau mai mare de un an	Numărul de permise pentru o perioadă mai mare de patru luni, dar mai mică de un an
până la sfârșitul primului an	362	3 620
până la sfârșitul celui de-al doilea an	523	4 987
până la sfârșitul celui de-al treilea an	684	6 355
până la sfârșitul celui de-al patrulea an	885	7 722
până la sfârșitul celui de-al cincilea an	1 046	9 090

▼ **B**

(4) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (3), părțile contractante au convenit asupra următoarelor măsuri: în cazul în care, după o perioadă de cinci ani și până la 12 ani de la intrarea în vigoare a acordului, numărul permiselor de ședere noi din oricare dintre categoriile menționate la alineatul (1) emise lucrătorilor salariați și lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă din Comunitatea Europeană într-un anumit an depășește media pe cei trei ani precedenți cu mai mult de 10 %, Elveția poate să limiteze în anul următor în mod unilateral numărul de permise de ședere noi pentru acea categorie de lucrători salariați și lucrători care desfășoară o activitate independentă din Comunitatea Europeană la media celor trei ani precedenți plus 5 %. Anul următor, numărul poate fi limitat la același nivel.

Fără a aduce atingere dispozițiilor paragrafului precedent, numărul de permise de ședere noi emise pentru lucrătorii salariați și lucrătorii care desfășoară o activitate independentă din Comunitatea Europeană nu poate fi limitat la mai puțin de 15 000 pe an valabile pe o perioadă mai mare sau egală cu un an și la mai puțin de 115 500 pe an valabile pe o perioadă mai mare de patru luni și mai mică de un an.

▼ **M3**

(4a) La sfârșitul perioadei prevăzute la alineatul (1a) și la prezentul alineat și până la expirarea unei perioade de 12 ani de la data intrării în vigoare a acordului, se aplică dispozițiile articolului 10 alineatul (4) din acord.

În cazul în care piața forței de muncă din Elveția sau din oricare nou stat membru care a pus în aplicare măsurile tranzitorii este sau riscă să fie grav perturbată, Elveția sau statul membru în cauză notifică această situație Comitetului mixt, până la 31 mai 2009. În acest caz, țara care efectuează notificarea poate continua să aplice lucrătorilor salariați angajați pe teritoriul său măsurile prevăzute la alineatele (1a), (2a) și (3a) până la 30 aprilie 2011. În astfel de cazuri, numărul anual de permise de ședere menționat la alineatul (1a) este de:

Până la	Numărul de permise pentru o perioadă de un an sau mai lungă	Numărul de permise pentru o perioadă de peste patru luni, dar mai scurtă de un an
31 mai 2010	2 800	26 000
30 aprilie 2011	3 000	29 000

▼ **M3**

(4b) În cazul în care Malta se confruntă sau preconizează perturbări ale pieței sale a forței de muncă de natură să amenințe în mod semnificativ nivelul de trai sau nivelul de ocupare a forței de muncă într-o anumită regiune sau profesie și decide să invoce dispozițiile cuprinse în secțiunea 2, „Libera circulație a persoanelor”, din anexa XI la Actul de aderare, măsurile restrictive adoptate de Malta față de celelalte state membre ale UE ar putea fi aplicate, de asemenea, Elveției. În acest caz, Elveția are dreptul de a adopta măsuri echivalente reciproce față de Malta.

Malta și Elveția pot recurge la această procedură până la 30 aprilie 2011.

▼ **M5**

(4c) La sfârșitul perioadei precizate la alineatul (1b) și în prezentul alineat și în termen de până la zece ani de la intrarea în vigoare a protocolului la prezentul acord cu privire la participarea, în calitate de părți contractante, a Republicii Bulgaria și României, dispozițiile articolului 10 alineatul (4) din prezentul acord se aplică resortisanților din aceste noi state membre.

În cazul în care piața forței de muncă din Elveția sau din oricare nou stat membru care a pus în aplicare măsurile tranzitorii este sau riscă să fie grav perturbată, Elveția sau statul membru în cauză notifică această situație Comitetului mixt, înainte de expirarea perioadei de tranziție de cinci ani menționată la alineatul (2b) punctul 2. În acest caz, țara care efectuează notificarea poate continua să aplice lucrătorilor încadrați în muncă pe teritoriul său măsurile descrise la alineatele (1b), (2b) și (3b) pentru cel mult șapte ani de la intrarea în vigoare a protocolului menționat. În această situație, numărul anual de permise de ședere menționat la alineatul (1b) este:

Perioada	Numărul de permise pentru o perioadă egală cu sau mai mare de un an	Numărul de permise pentru o perioadă mai mare de patru luni, dar mai mică de un an
până la sfârșitul celui de-al șaselea an	1 126	10 457
până la sfârșitul celui de-al șaptelea an	1 207	11 664

▼ **B**

(5) Dispozițiile tranzitorii de la alineatele (1)-(4) și în special cele de la alineatul (2) cu privire la prioritatea lucrătorilor integrați pe piața obișnuită a forței de muncă și la controalele asupra condițiilor de muncă și salariale nu se aplică lucrătorilor salariați și lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă care, la data intrării în vigoare a prezentului acord, sunt autorizați să desfășoare o activitate economică pe teritoriul părților contractante. Aceste persoane beneficiază în special de mobilitate profesională și geografică. Titularii permiselor de ședere cu o perioadă de valabilitate mai mică de un an dispun de dreptul de a-și reînnoi permisele; epuizarea limitelor cantitative nu este opozabilă acestora. Titularii permiselor de ședere cu o perioadă de valabilitate mai mare sau egală cu un an dispun în mod automat de dreptul de a-și prelungi permisele. Prin urmare, acești lucrători salariați și lucrători care desfășoară o activitate independentă beneficiază de dreptul la libera circulație a persoanelor stabilit în dispozițiile de fond din prezentul acord, în special în articolul 7, de la data intrării în vigoare a acordului.

▼ **M3**

(5a) Dispozițiile tranzitorii de la alineatele (1a), (2a), (3a), (4a) și (4b), în special cele de la alineatul (2a) privind prioritatea lucrătorilor integrați pe piața obișnuită a forței de muncă și controalele privind condițiile de salarizare și de muncă, nu se aplică lucrătorilor salariați și persoanelor care desfășoară o activitate independentă care, la data intrării în vigoare a protocolului la prezentul acord privind participarea, în calitate de părți contractante, a noilor state membre menționate la alineatele respective, sunt autorizați să desfășoare o activitate economică pe teritoriul părților contractante. Lucrătorii în cauză beneficiază, în special, de mobilitatea geografică și profesională.

Deținătorii unor permise de ședere valabile pentru o perioadă mai scurtă de un an au dreptul la reînnoirea permiselor de ședere; epuizarea limitelor cantitative nu le este opozabilă. Deținătorii unor permise de ședere valabile pentru o perioadă de un an sau mai lungă au, în mod automat, dreptul la prelungirea permiselor de ședere; lucrătorii salariați și persoanele care desfășoară o activitate independentă în cauză vor avea, în consecință, începând cu data intrării în vigoare a acordului, drepturile aferente liberei circulații a persoanelor stabilite în dispozițiile de bază ale prezentului acord, în special articolul 7.

▼ **M5**

(5b) Dispozițiile tranzitorii de la alineatele (1b), (2b), (3b) și (4c), în special cele de la alineatul (2b) privind prioritatea acordată lucrătorilor integrați pe piața obișnuită a forței de muncă și controalele privind condițiile de salarizare și de muncă, nu se aplică lucrătorilor încadrați în muncă și persoanelor care desfășoară o activitate independentă care, la data intrării în vigoare a protocolului la prezentul acord cu privire la participarea, în calitate de părți contractante, a Republicii Bulgaria și României, sunt autorizați să desfășoare o activitate economică pe teritoriul părților contractante. Aceste persoane beneficiază, în special, de mobilitate profesională și geografică.

Titularii permiselor de ședere cu o perioadă de valabilitate mai mică de un an au dreptul la reînnoirea permiselor; epuizarea limitelor cantitative nu este opozabilă acestora. Titularii permiselor de ședere cu o perioadă de valabilitate mai mare sau egală cu un an beneficiază, în mod automat, de dreptul la prelungirea permiselor. Persoanele încadrate în muncă sau care desfășoară o activitate independentă și care întrunesc condițiile descrise beneficiază de dreptul la liberă circulație acordat persoanelor stabilite, conform dispozițiilor de fond din prezentul acord, în special articolul 7, de la data intrării în vigoare a protocolului menționat.

▼ **B**

(6) Elveția transmite în mod periodic și cu promptitudine Comitetului mixt orice date statistice și informații utile, inclusiv măsuri de punere în aplicare a alineatului (2). Fiecare dintre părțile contractante poate cere o revizuire a situației în cadrul Comitetului mixt.

(7) Nici o limită cantitativă nu se aplică lucrătorilor frontaliери.

(8) Dispozițiile tranzitorii cu privire la securitatea socială și la retrocesiunea contribuțiilor la asigurările de șomaj sunt stabilite în protocolul la anexa II.

*Articolul 11***Soluționarea acțiunilor**

(1) Persoanele menționate de prezentul acord au dreptul de acțiune cu privire la aplicarea dispozițiilor prezentului acord pe lângă autoritățile competente.

▼B

- (2) Acțiunile trebuie soluționate într-un termen rezonabil.
- (3) Persoanele menționate de prezentul acord pot face apel la instanța judecătorească națională competentă cu privire la deciziile luate în urma acțiunii sau la absența unei decizii într-un termen rezonabil.

*Articolul 12***Dispoziții mai favorabile**

Prezentul acord nu exclude posibilitatea existenței unor dispoziții naționale mai favorabile atât pentru resortisanții părților contractante, cât și pentru membrii familiilor acestora.

*Articolul 13***Clauza suspensivă**

Părțile contractante se angajează să nu mai adopte alte măsuri restrictive cu privire la resortisanții celeilalte părți în domeniile de aplicare a prezentului acord.

*Articolul 14***Comitetul mixt**

(1) Se înființează prin prezentul acord un comitet mixt alcătuit din reprezentanți ai părților contractante. Comitetul mixt este responsabil cu administrarea și aplicarea corespunzătoare a acordului. În acest scop, acesta emite recomandări. Comitetul mixt ia decizii în situațiile prevăzute de acord. Comitetul mixt ia decizii de comun acord.

(2) În cazul unor dificultăți economice sau sociale grave, Comitetul mixt se întrunește, la cererea oricărei părți contractante, pentru a analiza măsurile corespunzătoare în vederea remedierii situației. Comitetul mixt poate decide ce măsuri trebuie luate în termen de 60 de zile de la data cererii. Această perioadă poate fi prelungită de către Comitetul mixt. Domeniul de aplicare și durata acestor măsuri nu depășesc ceea ce este strict necesar pentru remedierea situației. Se acordă prioritate măsurilor care afectează în cea mai mică măsură funcționarea prezentului acord.

(3) În sensul punerii în aplicare corespunzătoare a acordului, părțile contractante fac schimb periodic de informații, iar, la cererea oricăreia dintre acestea, au consultări în cadrul Comitetului mixt.

(4) Comitetul mixt se întrunește după cum este necesar și atunci când este necesar, însă cel puțin o dată pe an. Fiecare parte poate solicita convocarea unei ședințe. Comitetul mixt se întrunește în termen de 15 zile de la formularea unei cereri în temeiul alineatului (2).

(5) Comitetul mixt își stabilește regulamentul de procedură care include, *inter alia*, dispoziții privind convocarea ședințelor, numirea președintelui și durata mandatului acestuia din urmă.

(6) Comitetul mixt poate decide înființarea oricărui grup de lucru sau a oricărui grup de experți care să îl asiste în îndeplinirea sarcinilor sale.

Articolul 15

Anexe și protocoale

Anexele și protocoalele la prezentul acord fac parte integrantă din acesta. Declarațiile sunt cuprinse în actul final.

Articolul 16

Trimitere la legislația comunitară

(1) În vederea atingerii obiectivelor stabilite prin prezentul acord, părțile contractante iau toate măsurile necesare pentru a se asigura că în relațiile dintre ele sunt aplicate drepturi și obligații echivalente cu cele conținute în actele juridice ale Comunității Europene la care se face trimitere.

(2) În măsura în care aplicarea prezentului acord se bazează pe concepte de drept comunitar, se ține seama de jurisprudența pertinentă a Curții de Justiție a Comunităților Europene anterioară datei semnării acestuia. Jurisprudența ulterioară acestei date se supune atenției Elveției. Pentru a asigura funcționarea corectă a acordului, Comitetul mixt, la cererea oricăreia dintre părțile contractante, stabilește implicațiile acestei jurisprudențe.

Articolul 17

Evoluția dreptului

(1) Imediat ce o parte contractantă inițiază procesul de adoptare a unui proiect de modificare a legislației interne sau imediat ce apare o modificare în jurisprudența autorităților ale căror decizii nu sunt susceptibile de o cale de atac în dreptul intern într-un domeniu reglementat de prezentul acord, aceasta informează cealaltă parte contractantă prin intermediul Comitetului mixt.

(2) Comitetul mixt organizează un schimb de opinii cu privire la implicațiile acestei modificări în funcționarea corespunzătoare a acordului.

Articolul 18

Revizuire

În cazul în care o parte contractantă dorește ca prezentul acord să fie revizuit, aceasta înaintează o propunere în acest sens Comitetului mixt. Modificările la prezentul acord intră în vigoare după îndeplinirea procedurilor interne respective, cu excepția modificărilor la anexele II și III, care se adoptă prin decizia Comitetului mixt și pot intra în vigoare imediat după această decizie.

Articolul 19

Soluționarea litigiilor

(1) Părțile contractante pot supune Comitetului mixt orice litigiu privind interpretarea sau aplicarea prezentului acord.

▼B

(2) Comitetul mixt poate soluționa litigiul. Comitetului mixt i se comunică orice informații care ar putea face posibilă o analiză detaliată a situației în vederea identificării unei soluții acceptabile. În acest scop, Comitetul mixt examinează toate posibilitățile de menținere a funcționării corespunzătoare a prezentului acord.

*Articolul 20***Relația cu acordurile bilaterale privind securitatea socială**

Cu excepția cazului în care se prevede altfel în anexa II, acordurile bilaterale privind securitatea socială dintre Elveția și statele membre ale Comunității Europene se suspendă la data intrării în vigoare a prezentului acord, în măsura în care acesta din urmă reglementează același domeniu.

*Articolul 21***Relația cu acordurile bilaterale privind dubla impozitare**

(1) Dispozițiile acordurilor bilaterale dintre Elveția și statele membre ale Comunității Europene privind dubla impozitare nu sunt afectate de dispozițiile prezentului acord. În special, dispozițiile prezentului acord nu afectează definiția „lucrătorilor frontalieri” din acordurile privind dubla impozitare.

(2) Nici o dispoziție din prezentul acord nu poate fi interpretată în sensul de a împiedica părțile contractante să facă o distincție, în aplicarea dispozițiilor relevante ale legislației lor fiscale, între contribuabilii care nu se află în situații comparabile, în special în ceea ce privește domiciliul ori sediul acestora.

(3) Nici o dispoziție din prezentul acord nu împiedică părțile contractante să adopte sau să aplice măsuri pentru a asigura impozitarea, plata și recuperarea efectivă a impozitelor sau pentru a împiedica evaziunea fiscală în conformitate cu legislația fiscală națională sau cu acordurile de evitare a dublei impozitări între Elveția, pe de-o parte, și unul sau mai multe state membre ale Comunității Europene, pe de altă parte, sau orice alte acorduri fiscale.

*Articolul 22***Relația cu acordurile bilaterale privind alte probleme în afară de securitatea socială și dubla impozitare**

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolelor 20 și 21, prezentul acord nu afectează acordurile dintre Elveția, pe de-o parte, și unul sau mai multe state membre ale Comunității Europene, pe de altă parte, cum ar fi cele cu privire la persoanele particulare, operatorii economici, cooperarea transfrontalieră sau traficul local de frontieră, în măsura în care acestea sunt compatibile cu prezentul acord.

(2) În cazul în care există incompatibilități între aceste acorduri și prezentul acord, acesta din urmă prevalează.

Articolul 23

Drepturi dobândite

În cazul denunțării sau al nereînnoirii acordului, drepturile dobândite de către persoanele particulare nu sunt afectate. Părțile contractante stabilesc de comun acord ce demersuri urmează să fie întreprinse cu privire la drepturile care sunt în curs de a fi dobândite.

Articolul 24

Domeniul teritorial de aplicare

Prezentul acord se aplică, pe de-o parte, pe teritoriul Elveției și, pe de altă parte, pe teritoriile în care se aplică Tratatul de instituire a Comunității Europene, în condițiile prevăzute de acest tratat.

Articolul 25

Intrarea în vigoare și durata

(1) Prezentul acord se ratifică sau se aprobă de către părțile contractante în conformitate cu procedurile proprii ale acestora. Prezentul acord intră în vigoare în prima zi a celei de-a doua luni următoare ultimei notificări cu privire la depunerea instrumentelor de ratificare sau la aprobarea tuturor celor șapte acorduri de mai jos:

Acordul privind libera circulație a persoanelor

Acordul privind transportul aerian

Acordul privind transportul rutier și feroviar de călători și de mărfuri

Acordul privind comerțul cu produse agricole

Acordul privind recunoașterea reciprocă a evaluării conformității

Acordul privind anumite aspecte ale achizițiilor publice

Acordul privind cooperarea științifică și tehnologică.

(2) Prezentul acord se încheie pe o perioadă inițială de șapte ani. Acesta se reînnoiește pe o perioadă nedeterminată cu excepția cazului în care Comunitatea Europeană sau Elveția notifică celeilalte părți contractante contrariul înainte de expirarea perioadei inițiale. În cazul unei astfel de notificări, se aplică dispozițiile alineatului (4).

(3) Comunitatea Europeană sau Elveția poate denunța prezentul acord prin notificarea deciziei sale celeilalte părți. În cazul unei astfel de notificări, se aplică dispozițiile alineatului (4).

(4) Cele șapte acorduri menționate la alineatul (1) încetează să se aplice după șase luni de la primirea notificării de nereînnoire prevăzute la alineatul (2) sau a notificării de denunțare prevăzute la alineatul (3).

Hecho en Luxemburgo, el veintiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve, en doble ejemplar en lenguas alemana, danesa, española, finesa, francesa, griega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa y sueca, siendo cada uno de estos textos igualmente auténtico.

Udfærdiget i Luxembourg, den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems, i to eksemplarer på dansk, engelsk, finsk, fransk, græsk, italiensk, nederlandsk, portugisisk, spansk, svensk og tysk, idet hver af disse tekster har samme gyldighed.

▼ B

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneundneunzig in zweifacher Ausfertigung in dänischer, deutscher, englischer, finnischer, französischer, griechischer, italienischer, niederländischer, portugiesischer, spanischer und schwedischer Sprache, wobei jeder dieser Wortlaute gleichermaßen verbindlich ist.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα, σε δύο αντίτυπα στην αγγλική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, ισπανική, ιταλική, ολλανδική, πορτογαλική, σουηδική και φινλανδική γλώσσα καθένα από τα κείμενα είναι εξίσου αυθεντικό.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine, in duplicate in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Italian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each of those texts being equally authentic.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf, en double exemplaire en langues allemande, anglaise, danoise, espagnole, finnoise, française, grecque, italienne, néerlandaise, portugaise et suédoise, chacun de ces textes faisant également foi.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove, in duplice esemplare, nelle lingue danese, finlandese, francese, greca, inglese, italiana, olandese, portoghese, spagnola, svedese e tedesca, ciascun testo facente ugualmente fede.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenenneentig, in twee exemplaren in de Deense, de Duitse, de Engelse, de Finse, de Franse, de Griekse, de Italiaanse, de Nederlandse, de Portugese, de Spaanse en de Zweedse taal, zijnde alle teksten gelijkelijk authentiek.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove, em duplo exemplar nas línguas alemã, dinamarquesa, espanhola, finlandesa, francesa, grega, inglesa, italiana, neerlandesa, portuguesa e sueca, fazendo igualmente fé qualquer dos textos.

Tehty Luxemburgissa kahdentenäkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän kahtena kappaleena englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen ja tanskan kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Utfärdat i Luxemburg den tjugoförsta juni nittionhundraionio i två exemplar på det danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språket, vilka samtliga texter är lika giltiga.

Pour le Royaume de Belgique

Voor het Koninkrijk België

Für das Königreich Belgien

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

▼B

På Kongeriget Danmarks vegne

Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

Por el Reino de España

Pour la République française

▼B

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

Per la Repubblica italiana

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

Für die Republik Österreich

▼B

Pela República Portuguesa

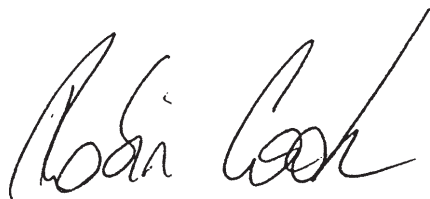
Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

För Konungariket Sverige

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

▼B

J. Fischer

FLS

Für der schweizerischen Eidgenossenschaft
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera

D. Langhin

Hein

*ANEXA I***LIBERA CIRCULAȚIE A PERSOANELOR****I. DISPOZIȚII GENERALE***Articolul 1***Intrarea și ieșirea**

(1) Părțile contractante permit resortisanților celorlalte părți contractante și membrilor familiilor lor în sensul articolului 3 din prezenta anexă, precum și lucrătorii detașați în sensul articolului 17 din prezenta anexă, să intre pe teritoriul lor numai pe baza unui act de identitate valabil sau a unui pașaport.

Viza de intrare sau o altă cerință echivalentă nu se solicită decât în cazul membrilor familiei sau al lucrătorilor detașați în sensul articolului 17 din prezenta anexă care nu dețin cetățenia uneia dintre părțile contractante. Partea contractantă în cauză acordă acestor persoane toate facilitățile pentru obținerea oricărui vize necesare.

(2) Părțile contractante acordă resortisanților părților contractante și membrilor familiilor lor în sensul articolului 3 din prezenta anexă, precum și lucrătorilor detașați în sensul articolului 17 din prezenta anexă, dreptul de a părăsi teritoriul lor numai pe baza prezentării unui act de identitate valabil sau a unui pașaport. Părțile contractante nu pot solicita viză de ieșire și nici o altă cerință echivalentă de la resortisanții celorlalte părți contractante.

Părțile contractante, în conformitate cu legislația acestora, le eliberează sau le reînnoiesc resortisanților o carte de identitate sau un pașaport care să menționeze în special cetățenia titularului.

Pașaportul trebuie să fie valabil cel puțin pentru toate părțile contractante și pentru țările prin care titularul trebuie să treacă atunci când se deplasează între acestea. În cazul în care pașaportul este singurul document pe baza căruia titularul poate părăsi în mod legal țara, perioada de valabilitate a acestuia nu poate fi mai mică de cinci ani.

*Articolul 2***Șederea și activitatea economică**

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor pentru perioada de tranziție, care sunt stipulate la articolul 10 din prezentul acord și în capitolul VII din prezenta anexă, resortisanții unei părți contractante au dreptul de ședere și de desfășurare a unei activități economice pe teritoriul celeilalte părți contractante în conformitate cu procedurile prevăzute la capitolele II-IV. Acest drept se concretizează în emiterea unui permis de ședere sau, pentru locuitorii zonelor de frontieră, prin intermediul unui permis special.

Resortisanții unei părți contractante au, de asemenea, dreptul de a vizita o altă parte contractantă sau de a rămâne acolo după o perioadă de angajare mai mică de un an pentru a-și căuta un loc de muncă și pentru a-și stabili reședința acolo pe parcursul unei perioade de timp rezonabile, care poate fi de până la șase luni, care să le permită să ia cunoștință de oportunitățile de angajare corespunzătoare calificărilor lor profesionale și, dacă este cazul, să ia măsurile necesare pentru a obține

▼B

un loc de muncă. Persoanele în căutarea unui loc de muncă au dreptul, pe teritoriul părții contractante în cauză, să primească aceeași asistență pe care birourile de ocupare a forței de muncă din statul respectiv o acordă resortisanților lor. Aceștia pot fi excluși din sistemele de securitate socială pe durata acestei șederi.

(2) Resortisanții părților contractante care nu desfășoară o activitate economică în statul gazdă și care nu au drept de ședere în conformitate cu alte dispoziții din prezentul acord au drept de ședere cu condiția îndeplinirii condițiilor prealabile prevăzute la capitolul V. Acest drept se concretizează în eliberarea unui permis de ședere.

(3) Permisul de ședere sau permisul special acordat resortisanților părților contractante este emis și reînnoit în mod gratuit sau în schimbul unei sume care nu depășește drepturile sau taxele pe care resortisanții trebuie să le plătească pentru eliberarea cărților de identitate. Părțile contractante iau măsurile necesare în vederea simplificării la maxim a formalităților și a procedurilor de obținere a acestor documente.

(4) Părțile contractante le pot solicita resortisanților celorlalte părți contractante să-și semnaleze prezența pe teritoriul lor.

*Articolul 3***Membrii familiei**

(1) O persoană care are drept de ședere și este resortisant al unei părți contractante are dreptul de a fi însoțită de membrii familiei sale. Un lucrător salariat trebuie să dețină o locuință pentru familia sa care să corespundă standardului curent pentru lucrătorii salariați naționali din regiunea unde acesta este angajat, însă această dispoziție nu poate conduce la discriminări între lucrătorii salariați naționali și lucrătorii salariați provenind din cealaltă parte contractantă.

(2) Următoarele persoane sunt considerate membri ai familiei indiferent de cetățenie:

(a) soțul/soția și descendenții care au mai puțin de 21 de ani sau care se află în întreținerea acestora;

(b) ascendenții acestuia și cei ai soțului/soției care se află în întreținerea sa;

(c) în cazul unui student, soțul/soția sa și copiii aflați în întreținerea lor.

Părțile contractante facilitează admiterea oricărui membru al familiei care nu beneficiază de dispozițiile prezentului alineat la literele (a), (b) și (c), în cazul în care persoana respectivă se află în întreținerea unui resortisant al unei părți contractante în țara de proveniență sau trăiește în locuința acestuia.

(3) Atunci când emit un permis de ședere membrilor familiei unui resortisant al unei părți contractante, părțile contractante pot solicita numai documentele enumerate mai jos:

▼B

- (a) documentul în temeiul căruia au intrat pe teritoriu;
- (b) un document emis de autoritatea competentă din statul de origine sau de proveniență care să facă dovada legăturii de rudenie dintre aceștia;
- (c) pentru persoanele aflate în întreținere, un document emis de autoritatea competentă din statul de origine sau de proveniență care să certifice faptul că se află în întreținerea persoanei menționate la alineatul (1) sau că stau în locuința acesteia din statul respectiv.
- (4) Perioada de valabilitate a unui permis de ședere emis unui membru al familiei este aceeași cu a permisului de ședere emis persoanei în a cărei întreținere se află.
- (5) Soțul/soția și copiii aflați în întreținere sau copiii care au mai puțin de 21 de ani ai unei persoane care are drept de ședere au dreptul de a începe o activitate economică indiferent de cetățenia lor.
- (6) Copiii unui resortisant al unei părți contractante, indiferent dacă acesta desfășoară sau a desfășurat o activitate economică pe teritoriul celeilalte părți contractante, sunt admiși la cursuri de educație generală, de ucenicie și de formare profesională în aceleași condiții ca resortisanții statului gazdă, în cazul în care acești copii își au reședința pe teritoriul acestui stat.

Părțile contractante încurajează inițiativele care le permit acestor copii să urmeze cursurile menționate anterior în cele mai bune condiții.

*Articolul 4***Dreptul de a rămâne**

- (1) Resortisanții unei părți contractante și membrii familiei acestora au dreptul de a rămâne pe teritoriul unei alte părți contractante după ce activitatea lor economică a luat sfârșit.
- (2) În conformitate cu articolul 16 din acord, se face trimitere la Regulamentul (CEE) nr. 1251/70 (JO L 142, 1970, p. 24) ⁽¹⁾ și la Directiva 75/34/CEE (JO L 14, 1975, p. 10) ⁽¹⁾.

*Articolul 5***Ordinea publică**

- (1) Drepturile acordate în baza dispozițiilor prezentului acord pot fi restricționate numai prin intermediul unor măsuri justificate de motive de ordine publică, siguranță publică sau sănătate publică.
- (2) În conformitate cu articolul 16 din acord, se face trimitere la Directivele 64/221/CEE (JO L 56, 4.4.1964, p. 850/64) ⁽¹⁾, 72/194/CEE (JO L 121, 26.5.1972, p. 32) ⁽¹⁾ și 75/35/CEE (JO L 14, 20.1.1975, p. 10) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Astfel cum este în vigoare la data semnării prezentului acord.

II. LUCRĂTORI SALARIAȚI

Articolul 6

Reglementarea șederii

(1) Un lucrător salariat care este resortisant al unei părți contractante (denumit în continuare „lucrător salariat”) și care este angajat pe o perioadă de un an sau mai mult de un angajator din statul gazdă primește un permis de ședere valabil pe o perioadă de cel puțin cinci ani de la data emiterii. Acesta se prelungește automat pe o perioadă de cel puțin cinci ani. Atunci când este reînnoit pentru prima dată, perioada de valabilitate a acestuia poate fi limitată, însă nu la mai puțin de un an, în cazul în care titularul său se află în șomaj involuntar pe o perioadă mai mare de 12 luni consecutive.

(2) Un lucrător salariat care este angajat pe o perioadă mai mare de trei luni dar mai mică de un an de către un angajator din statul gazdă primește un permis de ședere pe o durată egală cu cea prevăzută în contract.

Un lucrător salariat care este angajat pe o perioadă de până la trei luni nu are nevoie de un permis de ședere.

(3) Atunci când eliberează permise de ședere, părțile contractante nu îi pot solicita unei persoane să prezinte alte documente în afară de următoarele:

- (a) documentul în temeiul căruia a intrat pe teritoriul acestora;
- (b) o confirmare de încadrare în muncă din partea angajatorului sau o adeverință de muncă.

(4) Permisul de ședere este valabil pe întreg teritoriul statului emitent.

(5) Întreruperile perioadei de ședere mai mici de șase luni consecutive și absențele în vederea efectuării serviciului militar nu afectează valabilitatea permisului de ședere.

(6) Un permis de ședere valabil nu îi poate fi retras unui lucrător salariat numai pe motivul că acesta nu mai lucrează, fie pentru că are incapacitate temporară de muncă din cauza unui accident sau a unei boli, fie pentru că se află în șomaj involuntar după cum o atestă biroul de ocupare a forței de muncă competent.

(7) Îndeplinirea formalităților de obținere a unui permis de ședere nu îl împiedică pe solicitant să ocupe imediat locul de muncă prevăzut în contractul pe care l-a încheiat.

Articolul 7

Lucrătorii frontaliери salariați

(1) Lucrătorul frontier salariat este un resortisant al unei părți contractante care își are reședința pe teritoriul unei părți contractante și care desfășoară o activitate ca lucrător salariat pe teritoriul celeilalte părți contractante, întorcându-se la domiciliu de regulă în fiecare zi sau cel puțin o dată pe săptămână.

▼B

- (2) Pentru lucrătorii frontalieri nu este necesar permisul de ședere.

Cu toate acestea, autoritățile competente din statul de angajare pot emite pentru lucrătorul frontalier un permis special pentru o perioadă de cel puțin cinci ani sau pe durata angajării acestuia, în cazul în care aceasta este mai mare de trei luni și mai mică de un an. Acesta se prelungește pentru cel puțin cinci ani cu condiția ca lucrătorul frontalier să aducă dovezi că desfășoară într-adevăr o activitate economică.

- (3) Permisele speciale sunt valabile pe întreg teritoriul statului emitent.

*Articolul 8***Mobilitatea profesională și geografică**

- (1) Lucrătorii salariați au dreptul la mobilitate profesională și geografică pe întreg teritoriul statului gazdă.

(2) Mobilitatea profesională include schimbarea angajatorului, a locului de muncă sau a profesiei și trecerea de la statutul de lucrător salariat la cel de lucrător care desfășoară o activitate independentă. Mobilitatea geografică include schimbarea locului de muncă și a domiciliului.

*Articolul 9***Tratamentul egal**

(1) Lucrătorul salariat care este resortisant al unei părți contractante nu poate fi tratat, din motive de cetățenie, pe teritoriul celeilalte părți contractante, în mod diferit față de lucrătorii salariați naționali în ceea ce privește condițiile de angajare și de muncă, în special referitor la remunerație, concediere, reintegrare profesională sau reangajare, în cazul în care devine șomer.

(2) Lucrătorul salariat și membrii familiei sale menționați la articolul 3 din prezenta anexă beneficiază de aceleași avantaje fiscale și sociale ca și lucrătorii salariați naționali și membrii familiilor acestora.

(3) De asemenea, acesta are dreptul, pe aceeași bază și în aceleași condiții ca și lucrătorii salariați naționali, la învățământ în instituții de formare profesională și în centre de reabilitare și reconversie profesională.

(4) Orice clauză dintr-o convenție individuală sau colectivă sau din orice alte reglementări colective cu privire la accesul la un loc de muncă, angajare, remunerație și alte condiții de angajare și de concediere este nulă de drept în măsura în care prevede sau autorizează condiții discriminatorii cu privire la lucrătorii salariați străini care sunt resortisanți ai părților contractante.

(5) Lucrătorul salariat care este resortisant al unei părți contractante și este angajat pe teritoriul celeilalte părți contractante beneficiază de tratament egal în ceea ce privește afilierea la organizații sindicale și exercitarea drepturilor sindicale, inclusiv a dreptului de vot și a dreptului de acces la funcții executive sau de conducere în cadrul unei organizații sindicale; acestuia i se poate interzice implicarea în conducerea organismelor de drept public și deținerea unei funcții de drept public. În plus, acesta are dreptul de a fi ales în organele reprezentative ale lucrătorilor salariați în cadrul unei întreprinderi.

▼B

Aceste dispoziții nu aduc atingere actelor cu putere de lege sau normelor administrative din statul gazdă care acordă mai multe drepturi lucrătorilor salariați din cealaltă parte contractantă.

(6) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 26 din prezenta anexă, lucrătorul salariat care este resortisant al unei părți contractante și este angajat pe teritoriul celeilalte părți contractante beneficiază de toate drepturile și avantajele acordate lucrătorilor salariați naționali în ceea ce privește locuința, inclusiv deținerea în proprietate a locuinței de care are nevoie.

Acest lucrător are același drept ca și resortisanții respectivi să se înregistreze pe listele de locuințe din regiunea unde este angajat, în cazul în care aceste liste există; acesta beneficiază de avantajele și prioritățile care decurg din acestea.

În cazul în care familia sa a rămas în statul de proveniență, se va considera, în acest sens, că își are reședința în regiunea respectivă, în cazul în care lucrătorii naționali beneficiază de o prezumție similară.

*Articolul 10***Angajarea în administrația publică**

Unui resortisant al unei părți contractante care desfășoară o activitate ca lucrător salariat i se poate refuza dreptul de a ocupa un post în administrația publică care presupune exercitarea puterii publice și este destinat protejării intereselor generale ale statului sau ale altor colectivități publice.

*Articolul 11***Cooperarea privind serviciile de ocupare a forței de muncă**

Părțile contractante cooperează, în cadrul rețelei EURES (European Employment Services), în special prin stabilirea de contacte, corelarea ofertei cu cererea de locuri de muncă și schimbul de informații cu privire la situația pieței muncii și condițiile de viață și de muncă.

III. LUCRĂTORI CARE DESFĂȘOARĂ O ACTIVITATE INDEPENDENTĂ*Articolul 12***Reglementarea șederii**

(1) Un resortisant al unei părți contractante care dorește să se stabilească pe teritoriul unei alte părți contractante în vederea desfășurării unei activități independente (denumit în continuare „lucrător care desfășoară o activitate independentă”) primește un permis de ședere valabil pe o perioadă de cel puțin cinci ani de la data emiterii acestuia, cu condiția să prezinte dovezi autorităților naționale competente că este stabilit sau că dorește să se stabilească.

(2) Permisul de ședere se prelungește automat pe o perioadă de cel puțin cinci ani, cu condiția ca lucrătorul care desfășoară o activitate independentă să prezinte dovezi autorităților naționale competente că desfășoară o activitate economică independentă.

(3) Atunci când eliberează permise de ședere, părțile contractante nu le pot cere lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă să prezinte alte documente în afară de următoarele:

▼B

- (a) documentul în temeiul căruia au intrat pe teritoriul acestora;
  - (b) dovezile la care se face trimitere la alineatele (1) și (2).
- (4) Permisul de ședere este valabil pe întreg teritoriul statului emitent.
- (5) Întreruperile perioadei de ședere mai mici de șase luni consecutive și absențele în vederea efectuării serviciului militar nu afectează valabilitatea permisului de ședere.
- (6) Un permis de ședere valabil nu poate fi retras persoanelor menționate la alineatul (1) numai pentru că acestea nu mai lucrează datorită incapacității temporare de muncă ca urmare a unui accident sau a unei boli.

*Articolul 13***Lucrătorii frontaliери care desfășoară o activitate independentă**

- (1) Lucrătorul frontalier care desfășoară o activitate independentă este un resortisant al unei părți contractante care își are reședința pe teritoriul unei părți contractante și care desfășoară o activitate independentă pe teritoriul unei alte părți contractante, întorcându-se la domiciliu de regulă în fiecare zi sau cel puțin o dată pe săptămână.
- (2) Pentru lucrătorii frontaliери care desfășoară o activitate independentă nu este necesar permisul de ședere.

Cu toate acestea, autoritățile competente din statul în cauză pot emite lucrătorului frontalier care desfășoară o activitate independentă un permis special valabil pentru o perioadă de cel puțin cinci ani, cu condiția ca acesta să prezinte dovezi autorităților naționale competente că desfășoară sau că dorește să desfășoare o activitate independentă. Permisul se prelungește pentru cel puțin cinci ani, cu condiția ca lucrătorul frontalier să aducă dovezi că desfășoară o activitate independentă.

- (3) Permisele speciale sunt valabile pe întreg teritoriul statului emitent.

*Articolul 14***Mobilitatea profesională și geografică**

- (1) Lucrătorii care desfășoară o activitate independentă au dreptul la mobilitate profesională și geografică pe întreg teritoriul statului gazdă.
- (2) Mobilitatea profesională include schimbarea profesiei și trecerea de la statutul de lucrător care desfășoară o activitate independentă la cel de lucrător salariat. Mobilitatea geografică include schimbarea locului de muncă și de ședere.

*Articolul 15***Tratamentul egal**

- (1) În ceea ce privește accesul la o activitate independentă și la desfășurarea acesteia, lucrătorului care desfășoară o activitate independentă nu i se acordă un tratament mai puțin favorabil decât cel acordat de țara gazdă resortisanților săi.

▼B

(2) Dispozițiile articolului 9 din prezenta anexă se aplică *mutatis mutandis* lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă menționați de prezentul capitol.

*Articolul 16***Exercitarea autorității publice**

Unui lucrător care desfășoară o activitate independentă i se poate refuza dreptul de a desfășura o activitate care presupune, fie și ocazional, exercitarea autorității publice.

IV. PRESTAREA DE SERVICII

*Articolul 17***Prestatorul unui serviciu**

În ceea ce privește prestarea de servicii, următoarele sunt interzise în temeiul articolului 5 din prezentul acord:

- (a) orice restricție cu privire la prestarea de servicii transfrontaliere pe teritoriul unei părți contractante care nu depășește 90 de zile de muncă efectivă într-un an calendaristic;
- (b) orice restricție cu privire la dreptul de intrare și de ședere în cazurile reglementate de articolul 5 alineatul (2) din prezentul acord privind:
  - (i) persoanele care prestează servicii și care sunt resortisanți ai statelor membre ale Comunității Europene sau ai Elveției și care sunt stabilite pe teritoriul unei părți contractante alta decât cea a persoanei care beneficiază de servicii;
  - (ii) lucrătorii salariați, indiferent de cetățenia lor, ai unui prestator de servicii integrați pe piața obișnuită a forței de muncă dintr-o parte contractantă și care sunt detașați în vederea prestării unui serviciu pe teritoriul unei alte părți contractante, fără a aduce atingere articolului 1.

Articolul 18

Dispozițiile articolului 17 din prezenta anexă se aplică societăților constituite în conformitate cu legislația unui stat membru al Comunității Europene sau al Elveției și care își au sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității pe teritoriul unei părți contractante.

Articolul 19

O persoană care prestează servicii și care are dreptul sau care a fost autorizată să presteze un serviciu are posibilitatea, în sensul acestei prestări, să-și desfășoare temporar activitatea în statul în care este prestat serviciul în aceleași condiții cu cele impuse de statul respectiv propriilor resortisanți, în conformitate cu dispozițiile prezentei anexe și ale anexelor II și III.

▼B*Articolul 20*

(1) Persoanele menționate la articolul 17 litera (b) din prezenta anexă care au dreptul de a presta un serviciu nu au nevoie de un permis de ședere pentru perioadele de ședere de 90 de zile sau mai mici. Această ședere este reglementată de documentele menționate la articolul 1, în temeiul cărora au intrat pe teritoriul țării.

(2) Persoanele menționate la articolul 17 litera (b) din prezenta anexă care au dreptul sau care au fost autorizate să presteze un serviciu pe o perioadă care depășește 90 de zile primesc, pentru atestarea acestui drept, un permis de ședere pe o perioadă egală cu perioada de prestare a serviciilor.

(3) Dreptul de ședere se aplică pe întreg teritoriul Elveției sau al statului membru al Comunității Europene în cauză.

(4) În scopul eliberării permiselor de ședere, părțile contractante nu le pot cere persoanelor menționate la articolul 17 litera (b) din prezenta anexă să prezinte mai mult decât:

(a) documentul în temeiul căruia au intrat pe teritoriul acestora;

(b) dovezi că prestează sau că doresc să presteze un serviciu.

Articolul 21

(1) Durata totală a prestării de servicii în conformitate cu articolul 17 litera (a) din prezenta anexă, fie că aceasta este continuă sau constă în perioade succesive de prestare a serviciilor, nu poate depăși 90 de zile de muncă efectivă dintr-un an calendaristic.

(2) Dispozițiile alineatului (1) nu aduc atingere îndeplinirii de către prestatorul unui serviciu a obligațiilor sale legale în baza garanției date persoanei care primește serviciul sau cazurilor de forță majoră.

Articolul 22

(1) Dispozițiile articolelor 17 și 19 din prezenta anexă nu se aplică activităților care presupun, fie și ocazional, exercitarea autorității publice în partea contractantă respectivă.

(2) Dispozițiile articolelor 17 și 19 din prezenta anexă și măsurile adoptate în temeiul acestora nu împiedică aplicabilitatea actelor cu putere de lege și a actelor administrative care prevăd aplicarea condițiilor de muncă și de angajare salariaților detașați în scopul prestării unui serviciu. În conformitate cu articolul 16 din prezentul acord, se face trimitere la Directiva 96/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 1996 privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii (JO L 18, 21.1.1997, p. 1) ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Astfel cum este în vigoare la data semnării prezentului acord.

▼B

(3) Dispozițiile articolelor 17 litera (a) și 19 din prezenta anexă nu aduc atingere aplicabilității actelor cu putere de lege și actelor administrative existente în fiecare parte contractantă la data intrării în vigoare a prezentului acord cu privire la:

- (i) activitățile agențiilor de ocupare a forței de muncă temporare și provizorii;
- (ii) serviciile financiare atunci când prestarea face obiectul unei autorizări prealabile pe teritoriul părții contractante, iar prestatorul este supus unui control prudencial efectuat de către autoritățile publice ale părții contractante respective.

(4) Dispozițiile articolelor 17 litera (a) și 19 din prezenta anexă nu aduc atingere aplicabilității actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale părților contractante privind prestarea de servicii pe o perioadă de 90 de zile sau mai mică de muncă efectivă impusă de cerințe imperative în interesul public.

*Articolul 23***Beneficiarii serviciilor**

(1) Beneficiarul serviciilor în sensul articolului 5 alineatul (3) din prezentul acord nu are nevoie de un permis de ședere pentru o perioadă de ședere de trei luni sau mai mică. Pentru o perioadă care depășește trei luni, beneficiarului serviciilor i se emite un permis de ședere având o durată egală cu cea a prestării. Acesta poate fi exclus de la sistemul de securitate socială pe perioada de ședere.

(2) Permisul de ședere este valabil pe întreg teritoriul statului emitent.

V. PERSOANELE CARE NU DESFĂȘOARĂ O ACTIVITATE ECONOMICĂ*Articolul 24***Reglementarea șederii**

(1) O persoană care este resortisant al unei părți contractante și care nu desfășoară o activitate economică în statul de rezidență și nu are drept de ședere în temeiul altor dispoziții din prezentul acord primește un permis de ședere valabil pentru cel puțin cinci ani cu condiția să poată face dovada în fața autorităților naționale competente că deține pentru el însuși și pentru membrii familiei sale:

- (a) mijloace financiare suficiente pentru a nu trebui să solicite asistență socială pe parcursul șederii lor;
- (b) asigurare de boală împotriva tuturor riscurilor⁽¹⁾.

Părțile contractante pot, dacă este necesar, să solicite revalidarea permisului de ședere la sfârșitul primilor doi ani de ședere.

⁽¹⁾ În Elveția, asigurarea de boală pentru persoanele care aleg să nu își stabilească acolo domiciliul trebuie să includă asigurarea împotriva accidentelor și indemnizația de maternitate.

▼B

(2) Mijloacele financiare sunt considerate a fi suficiente în cazul în care depășesc suma sub care resortisanții, având în vedere situația lor personală și, dacă este cazul, pe cea a familiei lor, pot pretinde prestații de securitate socială. Atunci când această condiție nu se poate aplica, mijloacele financiare ale solicitantului sunt considerate suficiente în cazul în care sunt mai mari decât nivelul pensiei minime de securitate socială plătite de către statul gazdă.

(3) Persoanele care au fost angajate pentru mai puțin de un an pe teritoriul unei părți contractante pot rămâne acolo în cazul în care îndeplinesc condițiile prevăzute la alineatul (1) din prezentul articol. Ajutoarele de șomaj la care au dreptul în baza legislației naționale, completată, acolo unde este cazul, de dispozițiile anexei II, sunt considerate a fi mijloace financiare în sensul alineatelor (1) litera (a) și (2) din prezentul articol.

(4) Unui student care nu are drept de ședere pe teritoriul celeilalte părți contractante în baza nici unei alte dispoziții din prezentul acord i se eliberează un permis de ședere pe o perioadă limitată la perioada formării sau la un an, în cazul în care formarea durează mai mult de un an, cu condiția ca acesta să prezinte autorității naționale în cauză o declarație sau, la alegerea studentului, orice alt mijloc cel puțin echivalent, că deține suficiente mijloace financiare pentru a asigura că nici el, nici soțul/soția sa și nici copiii aflați în întreținerea sa nu vor formula nici o pretenție la asistență socială în statul gazdă pe durata șederii acestora și cu condiția să fie înregistrat la o instituție acreditată unde urmează, ca activitate principală, un curs de formare profesională și să aibă o asigurare de boală împotriva tuturor riscurilor. Prezentul acord nu reglementează accesul la formare profesională sau la ajutorul de întreținere acordat studenților menționați de prezentul articol.

(5) Permisul de ședere se prelungește automat pentru cel puțin cinci ani cu condiția ca cerințele de eligibilitate să fie în continuare îndeplinite. Permisele de ședere pentru studenți se prelungesc anual pe o perioadă egală cu perioada formării rămasă.

(6) Întreruperile perioadei de ședere mai mici de șase luni consecutive și absențele în vederea efectuării serviciului militar nu afectează valabilitatea permisului de ședere.

(7) Permisul de ședere este valabil pe întreg teritoriul statului emitent.

(8) Dreptul de ședere se obține ori de câte ori beneficiarii dreptului respectiv îndeplinesc condițiile prevăzute la alineatul (1).

VI. DOBÂNDIREA DE BUNURI IMOBILE

Articolul 25

(1) Un resortisant al unei părți contractante care are drept de ședere și reședința principală în statul gazdă se bucură de aceleași drepturi ca un resortisant în ceea ce privește dobândirea de bunuri imobile. Acesta își poate stabili reședința principală în statul gazdă în orice moment în conformitate cu normele naționale indiferent de durata angajării sale. Părăsirea statului gazdă nu implică nici o obligație de a înstrăina aceste bunuri.

▼B

(2) Un resortisant al unei părți contractante care are drept de ședere, dar care nu are reședința principală în statul gazdă beneficiază de aceleași drepturi ca un resortisant în ceea ce privește dobândirea de bunuri imobile necesare pentru activitatea sa economică. Părăsirea statului gazdă nu implică nici o obligație de a înstrăina aceste bunuri. El poate fi, de asemenea, autorizat să cumpere o a doua reședință sau o casă de vacanță. Prezentul acord nu afectează normele care se aplică investițiilor de capital sau afacerilor cu terenuri libere de construcții și cu apartamente.

(3) Un lucrător frontalier se bucură de aceleași drepturi ca un resortisant în ceea ce privește dobândirea de bunuri imobile pentru activitatea sa economică și a unei reședințe secundare. Părăsirea statului gazdă nu implică nici o obligație de a înstrăina aceste bunuri. Acesta poate fi, de asemenea, autorizat să cumpere o casă de vacanță. Prezentul acord nu afectează normele care se aplică în statul gazdă investițiilor de capital sau afacerilor cu terenuri libere de construcții și cu apartamente.

VII. DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI DEZVOLTAREA ACORDULUI

*Articolul 26***Dispoziții generale**

(1) Atunci când sunt aplicate restricțiile cantitative prevăzute la articolul 10 din prezentul acord, dispozițiile din prezentul capitol completează sau înlocuiesc celelalte dispoziții din prezenta anexă, după caz.

(2) Atunci când sunt aplicate restricțiile cantitative prevăzute la articolul 10 din prezentul acord, desfășurarea unei activități economice este supusă emiterii unui permis de ședere și/sau muncă.

*Articolul 27***Reglementarea șederii lucrătorilor salariați**

(1) Permisul de ședere al unui lucrător salariat care are un contract de muncă pe o perioadă mai mică de un an se prelungește cu o perioadă totală de până la 12 luni cu condiția ca lucrătorul salariat să prezinte dovezi autorităților naționale competente că poate desfășura o activitate economică. Un nou permis de ședere se emite cu condiția ca lucrătorul salariat să prezinte dovezi că poate desfășura o activitate economică și că limitele cantitative prevăzute la articolul 10 din prezentul acord nu au fost atinse. Nu există obligația de a părăsi țara între două contracte de muncă în conformitate cu articolul 24 din prezenta anexă.

(2) Pe parcursul perioadei prevăzute la ►**M5** articolul 10 alineatele (2), (2a), (2b), (4a), (4b) și (4c) ◀ din prezentul acord, o parte contractantă poate cere să-i fie prezentat un contract scris sau un proiect de contract înainte de eliberarea primului permis de ședere.

▼B

- (3) (a) Persoanele care au avut anterior locuri de muncă temporare pe teritoriul statului gazdă pe o perioadă de cel puțin 30 de luni au în mod automat dreptul de a ocupa un loc de muncă pe o durată nedeterminată⁽¹⁾. Acestor persoane nu li se poate refuza dreptul respectiv pe motivul că numărul garantat de permise de ședere a fost epuizat.
- (b) Persoanele care au avut anterior un loc de muncă sezonier pe teritoriul statului gazdă pe o perioadă totală de cel puțin 50 de luni în ultimii 15 ani și care nu îndeplinesc condițiile necesare pentru a avea dreptul la un permis de ședere în conformitate cu dispozițiile literei (a) din prezentul paragraf au în mod automat dreptul de a ocupa un loc de muncă pe o durată nedeterminată.

*Articolul 28***Lucrători frontaliери salariați**

(1) Lucrătorul frontalier salariat este un resortisant al unei părți contractante care își are domiciliul în zonele de frontieră ale Elveției sau ale statelor învecinate și care desfășoară o activitate ca lucrător salariat în zonele de frontieră ale unei alte părți contractante, întorcându-se la reședința principală de regulă în fiecare zi sau cel puțin o dată pe săptămână. În sensul prezentului acord, zone de frontieră înseamnă zonele definite în acordurile încheiate între Elveția și vecinii săi privind circulația în zonele de frontieră.

(2) Permisul special este valabil pentru întreaga zonă de frontieră a statului emitent.

*Articolul 29***Dreptul de revenire al lucrătorilor salariați**

(1) Un lucrător salariat care, la data intrării în vigoare a prezentului acord, deținea un permis de ședere valabil pentru cel puțin un an și care a părăsit în acel moment țara gazdă are dreptul la acces preferențial la cota pentru un nou permis de ședere în termen de șase ani de la plecarea cu condiția să facă dovada că poate desfășura o activitate economică.

(2) Un lucrător frontalier are dreptul la un nou permis special în termen de șase ani de la sfârșitul perioadei sale anterioare de angajare pe o perioadă neîntreruptă de trei ani, sub rezerva verificării condițiilor de remunerare și de muncă în cazul în care este angajat pe parcursul celor doi ani următori intrării în vigoare a prezentului acord, cu condiția să prezinte dovezi autorităților naționale competente că poate desfășura o activitate economică.

(3) Tinerii care au părăsit teritoriul unei părți contractante ai cărei rezidenți au fost timp de cel puțin cinci ani înainte de vârsta de 21 de ani au dreptul în termen de patru ani să se întoarcă în țara respectivă și să desfășoare o activitate economică.

⁽¹⁾ Acestea nu fac obiectul priorității acordate lucrătorilor integrați pe piața obișnuită a forței de muncă sau al monitorizării conformității cu condițiile salariale și de angajare într-un anumit sector sau loc.

*Articolul 30***Mobilitatea profesională și geografică a lucrătorilor salariați**

(1) Lucrătorul salariat care deține un permis de ședere valabil pe o perioadă mai mică de un an are dreptul la mobilitate profesională și geografică, în termen de douăsprezece luni de la angajare. Dreptul de a trece de la statutul de lucrător salariat la cel de lucrător care desfășoară o activitate independentă este de asemenea permis, sub rezerva respectării articolului 10 din prezentul acord.

(2) Permisele speciale eliberate lucrătorilor frontaliери salariați conferă dreptul la mobilitate profesională și geografică în cadrul tuturor zonelor de frontieră ale Elveției sau ale statelor învecinate.

*Articolul 31***Reglementarea șederii lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă**

Un resortisant al unei părți contractante care dorește să se stabilească pe teritoriul unei alte părți contractante pentru a desfășura o activitate independentă (denumit în continuare „lucrător care desfășoară o activitate independentă”) primește un permis de ședere valabil pe o perioadă de șase luni. Acesta primește un permis de ședere valabil pentru cel puțin cinci ani cu condiția să prezinte dovezi autorităților naționale competente, înainte de sfârșitul perioadei de șase luni, că desfășoară o activitate independentă. Dacă este necesar, perioada de șase luni poate fi prelungită cu maxim două luni în cazul în care există probabilitatea reală că va aduce aceste dovezi.

*Articolul 32***Lucrătorii frontaliери care desfășoară o activitate independentă**

(1) Un lucrător frontalier care desfășoară o activitate independentă este un resortisant al unei părți contractante care își are domiciliul stabil în zonele de frontieră ale Elveției sau ale statelor învecinate și care desfășoară o activitate independentă în zonele de frontieră ale celeilalte părți contractante, întorcându-se la reședința sa principală de regulă în fiecare zi sau cel puțin o dată pe săptămână. În sensul prezentului acord, zone de frontieră înseamnă zonele definite în acordurile încheiate între Elveția și vecinii săi privind circulația în zonele de frontieră.

(2) Un resortisant al unei părți contractante care dorește să desfășoare, în calitate de lucrător frontalier, o activitate independentă în zonele de frontieră ale Elveției sau ale statelor învecinate primește un permis special preliminar cu o durată de șase luni. Acesta primește un permis special pentru o perioadă de cel puțin cinci ani, cu condiția să prezinte dovezi autorităților naționale competente înainte de sfârșitul perioadei de șase luni că desfășoară o activitate independentă. Dacă este necesar, perioada de șase luni poate fi prelungită cu maxim două luni în cazul în care există probabilitatea reală că va aduce aceste dovezi.

(3) Permisele speciale sunt valabile pe întreaga zonă de frontieră a statului emitent.

▼B*Articolul 33***Dreptul de revenire al lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă**

(1) Un lucrător care desfășoară o activitate independentă, care a deținut un permis de ședere valabil pe o perioadă de cel puțin cinci ani și care a părăsit țara gazdă are dreptul la un nou permis în termen de șase ani de la plecarea acestuia cu condiția să fi lucrat deja în țara gazdă pe o perioadă neîntreruptă de trei ani și să prezinte dovezi autorităților naționale competente că poate desfășura o activitate economică.

(2) Un lucrător frontalier care desfășoară o activitate independentă are dreptul la un nou permis special în termen de șase ani de la încheierea activității anterioare cu o durată neîntreruptă de patru ani, cu condiția să prezinte dovezi autorităților naționale competente că poate desfășura o activitate economică.

(3) Tinerii care au părăsit teritoriul unei părți contractante ai cărei rezidenți au fost timp de cel puțin cinci ani înainte de vârsta de 21 de ani au dreptul în termen de patru ani să se întoarcă în țara respectivă și să desfășoare o activitate economică.

*Articolul 34***Mobilitatea profesională și geografică a lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă**

Permisele speciale emise lucrătorilor frontalierei care desfășoară o activitate independentă conferă dreptul la mobilitate profesională și geografică în zonele de frontieră ale Elveției sau ale statelor învecinate. Permisele de ședere preliminară cu o durată de șase luni emise în avans (în cazul lucrătorilor frontalierei, permisele speciale) conferă numai dreptul la mobilitate geografică.

▼ M3

ANEXA I

MĂSURI TRANZITORII PRIVIND DOBÂNDIREA DE TERENURI ȘI REȘEDINȚE SECUNDARE**1. Republica Cehă**

- (a) Republica Cehă poate menține în vigoare, timp de cinci ani de la data aderării sale la UE, normele stabilite în Legea nr. 219/1995 Sb. privind controlul schimburilor valutare, astfel cum a fost modificată, în ceea ce privește dobândirea de reședințe secundare de către resortisanții elvețieni nerezidenți în Republica Cehă și de către societățile comerciale constituite în conformitate cu legislația elvețiană care nu sunt stabilite și care nu au sucursale sau reprezentanțe pe teritoriul Republicii Cehe.
- (b) Republica Cehă poate menține în vigoare, timp de șapte ani de la data aderării sale la UE, normele stabilite în Legea nr. 219/1995 Sb. privind controlul schimburilor valutare, astfel cum a fost modificată, în Legea nr. 229/1991 Sb. privind regimul proprietății asupra terenurilor și altor bunuri imobile agricole și în Legea nr. 95/1999 Sb. privind condițiile de transfer al terenurilor agricole și al pădurilor din proprietatea statului în proprietatea altor entități în ceea ce privește dobândirea de terenuri agricole și de păduri de către resortisanți elvețieni și de către societățile constituite în conformitate cu legislația elvețiană care nu sunt stabilite, nici înregistrate pe teritoriul Republicii Cehe. Fără a aduce atingere altor dispoziții de la prezentul punct 1, un resortisant elvețian nu poate face în nici un caz obiectul, în ceea ce privește dobândirea de terenuri agricole și de păduri, unui tratament mai puțin favorabil decât cel aplicabil la data semnării protocolului sau unui tratament mai restrictiv decât cel aplicabil unui resortisant al unei țări terțe.
- (c) Agricultorii independenți care sunt resortisanți elvețieni și care doresc să se stabilească sau să devină rezidenți în Republica Cehă nu sunt supuși dispozițiilor de la litera (b) și nici altor proceduri decât cele cărora sunt supuși resortisanții Republicii Cehe.
- (d) Prezentele măsuri tranzitorii fac obiectul unei reexaminări generale în cursul celui de-al treilea an de la data aderării Republicii Cehe la UE. Comitetul mixt poate decide să reducă sau să încheie perioada de tranziție menționată la litera (a).
- (e) În cazul în care, în perioada de tranziție, Republica Cehă introduce condiții privind dobândirea de bunuri imobile în Republica Cehă de către nerezidenți, condițiile în cauză se stabilesc pe baza unor criterii transparente, obiective, stabile și publice. Criteriile respective se aplică în mod nediscriminatoriu și nu fac deosebire între resortisanții cehi și cei elvețieni.
- (f) În cazul în care, la expirarea perioadei de tranziție, există indicii suficiente privind existența sau riscul unor perturbări grave ale pieței terenurilor agricole din Republica Cehă, Comitetul mixt decide, la solicitarea Republicii Cehe, cu privire la prelungirea perioadei de tranziție cu cel mult trei ani.

2. Estonia

- (a) Estonia poate menține în vigoare, timp de șapte ani de la data aderării sale la UE, legislația sa în vigoare la data semnării prezentului protocol în ceea ce privește dobândirea de terenuri agricole și de păduri de către resortisanți elvețieni și de către societăți constituite în conformitate cu legislația elvețiană care nu sunt stabilite și nici înregistrate în Estonia și care nu au sucursale și nici reprezentanțe pe teritoriul acesteia. În ceea ce privește achiziționarea de terenuri agricole și de păduri, un resortisant elvețian nu poate face în nici un caz obiectul unui tratament mai puțin favorabil decât cel aplicabil la data semnării prezentului protocol sau unui tratament mai restrictiv decât cel aplicabil unui resortisant al unei țări terțe. În conformitate cu legislația în cauză, Estonia adoptă legea privind restricțiile la dobândirea de bunuri imobile și legea de modificare a legii privind reforma agrară, ambele fiind în vigoare de la 12 februarie 2003.

▼ **M3**

- (b) Resortisanții elvețieni care doresc să se stabilească ca agricultori independenți și să devină rezidenți în Estonia și care au avut reședința legală și au desfășurat o activitate agricolă timp de cel puțin trei ani fără întrerupere în Estonia nu sunt supuși dispozițiilor de la litera (a) și nici altor proceduri decât cele cărora sunt supuși resortisanții Estoniei.
- (c) Prezentele măsuri tranzitorii fac obiectul unei reexaminări generale în decursul celui de-al treilea an de la data aderării Republicii Estonia la UE. În acest sens, Comisia Comunităților Europene (denumită în continuare „Comisia”) prezintă un raport Comitetului mixt. Comitetul mixt poate decide să reducă sau să încheie perioada de tranziție menționată la litera (a).
- (d) În cazul în care, la expirarea perioadei de tranziție, există indicii suficiente privind existența sau riscul unor perturbări grave ale pieței terenurilor agricole estoniene, Comitetul mixt decide, la solicitarea Estoniei, cu privire la prelungirea perioadei de tranziție cu cel mult trei ani.

3. Cipru

Cipru poate menține timp de cinci ani de la data aderării sale la UE legislația sa în vigoare la 31 decembrie 2000 privind dobândirea de reședințe secundare.

În conformitate cu legea Cap 109 privind dobândirea de bunuri imobile (de către străini) și legile de modificare 52/69, 55/72 și 50/90, dobândirea de bunuri imobile în Cipru de către persoane care nu au cetățenia cipriotă face obiectul unei aprobări din partea Consiliului de miniștri. Consiliul de miniștri a autorizat ofițerii de district să acorde aceste aprobări în numele său. În cazul în care bunul imobil în cauză depășește 2 donumuri (1 donum = 1 338 m²), aprobarea poate fi acordată numai în următoarele scopuri:

- (a) reședință principală sau secundară cu o suprafață de cel mult 3 donumuri;
- (b) spații profesionale sau comerciale;
- (c) întreprinderi în sectoare de activitate considerate benefice pentru economia cipriotă.

Legea menționată anterior a fost modificată prin Legea nr. 54(I)/2003 din 2003 privind dobândirea de bunuri imobile (de către străini) (de modificare). Noua lege nu impune restricții resortisanților UE și societăților înregistrate în UE pentru dobândirea unui bun imobil aferent unei reședințe principale și unei investiții străine directe sau pentru dobândirea de bunuri imobile de către agenți și promotori imobiliari din UE. În ceea ce privește dobândirea de reședințe secundare, legea prevede că, în decursul unei perioade de cinci ani de la data aderării Ciprului la UE, resortisanții din UE care nu își au reședința permanentă în Cipru și societățile din UE care nu își au sediul social, administrația centrală sau sediul principal în Cipru pot dobândi bunuri imobile în scopul de a le utiliza ca reședințe secundare numai cu autorizația prealabilă a Consiliului de miniștri, care și-a delegat autoritatea ofițerilor de district, astfel cum s-a menționat anterior.

4. Letonia

- (a) Letonia poate menține în vigoare, timp de șapte ani de la data aderării sale la UE, normele stabilite de legea de modificare a Legii privind privatizarea terenurilor agricole (în vigoare de la 14 aprilie 2003) în ceea ce privește dobândirea de terenuri agricole și de păduri de către resortisanți elvețieni și de către societăți constituite în conformitate cu legislația elvețiană care nu sunt stabilite, nici înregistrate în Letonia și care nu au sucursale sau reprezentanțe pe teritoriul acesteia. În ceea ce privește dobândirea de terenuri agricole și păduri, un resortisant elvețian nu poate fi supus, în nici un caz, unui tratament mai puțin favorabil decât cel aplicabil la data semnării prezentului protocol sau unui tratament mai restrictiv decât cel aplicabil unui resortisant al unei țări terțe.

▼ M3

- (b) Prezentele măsuri tranzitorii fac obiectul unei reexaminări generale înainte de sfârșitul celui de-al treilea an de la data aderării Letoniei la UE. În acest sens, Comisia prezintă un raport Comitetului mixt. Comitetul mixt poate decide să reducă sau să încheie perioada de tranziție menționată la litera (a).
- (c) În cazul în care, la expirarea perioadei de tranziție, există indicii suficiente privind existența sau riscul unor perturbări grave ale pieței terenurilor agricole letone, Comitetul mixt decide, la solicitarea Letoniei, cu privire la prelungirea perioadei de tranziție cu cel mult trei ani.

5. Lituania

- (a) Lituania poate menține în vigoare, timp de șapte ani de la data aderării sale la UE, legislația sa în vigoare la data semnării prezentului protocol privind dobândirea de terenuri agricole și de păduri de către resortisanți elvețieni și de către societăți constituite în conformitate cu legislația elvețiană care nu sunt stabilite și nici înregistrate în Lituania și care nu au sucursale sau reprezentanțe pe teritoriul acesteia. În ceea ce privește dobândirea de terenuri agricole și de păduri, un resortisant elvețian nu poate face în nici un caz obiectul unui tratament mai puțin favorabil decât cel aplicabil la data semnării prezentului protocol sau unui tratament mai restrictiv decât cel aplicabil unui resortisant al unei țări terțe. În conformitate cu legislația în cauză, resortisanții și persoanele juridice elvețiene, precum și organizațiile elvețiene care nu au personalitate juridică, dar au capacitatea civilă stabilită prin legislația elvețiană, nu pot dobândi terenuri agricole și păduri înainte de sfârșitul perioadei de tranziție de șapte ani prevăzută de Tratatul de aderare a Republicii Lituania la Uniunea Europeană.
- (b) Resortisanții elvețieni care doresc să se stabilească ca agricultori independenți și să devină rezidenți în Lituania și care au avut reședința legală și au desfășurat o activitate agricolă timp de cel puțin trei ani fără întrerupere în Lituania nu sunt supuși dispozițiilor de la litera (a) și nici altor proceduri decât cele cărora sunt supuși resortisanții Lituaniei.
- (c) Prezentele măsuri tranzitorii fac obiectul unei reexaminări generale în decursul celui de-al treilea an de la data aderării Lituaniei la UE. În acest sens, Comisia prezintă un raport Comitetului mixt. Comitetul mixt poate decide să reducă sau să încheie perioada de tranziție menționată la litera (a).
- (d) În cazul în care, la expirarea perioadei de tranziție, există indicii suficiente privind existența sau riscul unor perturbări grave ale pieței terenurilor agricole lituaniene, Comitetul mixt decide, la solicitarea Lituaniei, cu privire la prelungirea perioadei de tranziție cu cel mult trei ani.

6. Ungaria

- (a) Ungaria poate menține în vigoare, timp de cinci ani de la data aderării sale la UE, dispozițiile legii LV din 1994 privind terenurile agricole în ceea ce privește dobândirea de reședințe secundare.
- (b) Resortisanții elvețieni care au avut reședința legală în Ungaria timp de cel puțin patru ani fără întrerupere nu sunt supuși dispozițiilor de la litera (a) și nici altor norme sau proceduri decât cele cărora sunt supuși resortisanții Ungariei. În decursul perioadei de tranziție, Ungaria aplică pentru dobândirea de reședințe secundare proceduri de autorizare bazate pe criterii transparente, obiective, stabile și publice. Criteriile respective se aplică în mod nediscriminatoriu și nu fac deosebire între resortisanții maghiari și resortisanții elvețieni rezidenți în Ungaria.

▼ **M3**

- (c) Ungaria poate menține în vigoare, timp de șapte ani de la data aderării sale la UE, interdicțiile prevăzute de Legea LV din 1994 privind terenurile agricole, astfel cum a fost modificată, în ceea ce privește dobândirea de terenuri agricole de către persoane fizice nerezidente care nu sunt resortisanți maghiari și de către persoane juridice.
- (d) Resortisanții elvețieni care doresc să se stabilească ca agricultori independenți în Ungaria și care au avut reședința legală și au desfășurat o activitate agricolă timp de cel puțin trei ani fără întrerupere în Ungaria nu sunt supuși dispozițiilor de la litera (c) și nici altor norme sau proceduri decât cele cărora sunt supuși resortisanții Ungariei.
- (e) Prezentele măsuri tranzitorii fac obiectul unei reexaminări generale în decursul celui de-al treilea an de la data aderării Republicii Ungare la UE. În acest sens, Comisia prezintă un raport Comitetului mixt. Comitetul mixt poate decide să reducă sau să încheie perioada de tranziție menționată la litera (c).
- (f) În cazul în care Ungaria aplică proceduri de autorizare pentru dobândirea de reședințe secundare în decursul perioadei de tranziție, procedurile în cauză se bazează pe criterii transparente, obiective, stabile și publice. Criteriile respective se aplică în mod nediscriminatoriu.
- (g) În cazul în care, la expirarea perioadei de tranziție, există indicii suficiente privind existența sau riscul unor perturbări grave ale pieței terenurilor agricole maghiare, Comitetul mixt decide, la solicitarea Ungariei, cu privire la prelungirea perioadei de tranziție cu cel mult trei ani.

7. Malta

Dobândirea de bunuri imobile în insulele malteze este reglementată de Legea privind proprietatea imobiliară (dobândirea de către nerezidenți) (Cap. 246 din Legislația malteză). Legea în cauză prevede următoarele:

- (a) 1. Un resortisant elvețian poate dobândi un bun imobil în Malta pentru uz propriu ca reședință (nu neapărat ca reședință principală), cu condiția să nu dețină deja o altă reședință în Malta. Dobândirea nu este condiționată de dreptul de ședere al persoanei respective în Malta, dar este supusă obținerii unei autorizații care (sub rezerva unor excepții prevăzute în lege) nu poate fi refuzată în cazul în care valoarea bunului imobil este mai mare decât o valoare dată indexată anual (în prezent, 30 000 Lm pentru un apartament și 50 000 Lm pentru o casă).
- 2. Resortisanții elvețieni pot, de asemenea, să își stabilească reședința principală în Malta, în orice moment, în conformitate cu normele naționale aplicabile. Plecarea din Malta nu presupune nici o obligație de înstrăinare a bunurilor imobile dobândite ca reședință principală.
- (b) Resortisanții elvețieni care achiziționează bunuri imobile în zone special desemnate prin lege (în general, zone care fac parte din proiecte de regenerare urbană) nu trebuie să obțină autorizații pentru achizițiile respective, care nu sunt supuse nici unor limitări în ceea ce privește numărul, utilizarea și valoarea lor.

8. Polonia

- (a) Polonia poate menține în vigoare, timp de cinci ani de la data aderării sale la UE, legislația sa în vigoare la data semnării prezentului protocol privind dobândirea de reședințe secundare. În conformitate cu legislația în cauză, un resortisant elvețian trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de Legea din 24 martie 1920 privind dobândirea de bunuri imobile de către străini, astfel cum a fost modificată (Dz.U. 1996, nr. 54, poz. 245 și modificările acesteia).

▼ M3

- (b) Resortisanții elvețieni care au avut reședința legală în Polonia timp de patru ani fără întrerupere nu sunt supuși, în ceea ce privește dobândirea de reședințe secundare, dispozițiilor de la litera (c) și nici altor proceduri decât cele cărora sunt supuși resortisanții Poloniei.
- (c) Polonia poate menține în vigoare, timp de 12 ani de la data aderării sale la UE, legislația sa privind dobândirea de terenuri agricole și de păduri. În ceea ce privește dobândirea de terenuri agricole și de păduri, un resortisant elvețian sau o persoană juridică constituită în conformitate cu legislația elvețiană nu poate face în nici un caz obiectul unui tratament mai puțin favorabil decât cel aplicabil la data semnării prezentului protocol. În conformitate cu legislația în cauză, un resortisant elvețian trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de Legea din 24 martie 1920 privind dobândirea de bunuri imobile de către străini, astfel cum a fost modificată (Dz.U. 1996, nr. 54, poz. 245 și modificările acesteia).
- (d) Resortisanții elvețieni care doresc să se stabilească ca agricultori independenți în Polonia și care au avut reședința legală și au închiriat terenuri în calitate de persoane fizice sau juridice timp de cel puțin trei ani fără întrerupere în Polonia nu sunt supuși dispozițiilor de la litera (c) și nici altor proceduri decât cele cărora sunt supuși resortisanții Poloniei în ceea ce privește dobândirea de terenuri agricole și de păduri cu începere de la data aderării la UE. În regiunile Warmińsko-Mazurskie, Pomorskie, Kujawsko-Pomorskie, Zachodniopomorskie, Lubuskie, Dolnośląskie, Opolskie și Wielkopolskie perioada de reședință și de închiriere prevăzută în teza anterioară este de șapte ani. Perioada de închiriere anterioară dobândirii de terenuri se calculează individual pentru fiecare resortisant elvețian care a închiriat terenuri în Polonia cu începere de la data certă a contractului de închiriere inițial. Agricultorii independenți care nu au închiriat terenuri în calitate de persoane fizice, ci în calitate de persoane juridice, pot transfera drepturile ce revin persoanei juridice în temeiul contractului de închiriere către ei înșiși ca persoane fizice. Pentru calcularea perioadei de închiriere anterioare dreptului de dobândire, se ține seama de perioada de închiriere în calitate de persoană juridică. Contractelor de închiriere încheiate de persoane fizice li se poate da o dată certă retroactiv și se ține seama de întreaga perioadă de închiriere a contractelor cu dată certă. Dreptul agricultorilor independenți de a-și transforma contractul de închiriere actual în contract încheiat în calitate de persoană fizică sau în contract scris cu dată certă nu face obiectul unei limite de timp. Procedura de transformare a contractelor de închiriere este transparentă și nu constituie, în nici un caz, un nou obstacol.
- (e) Prezentele măsuri tranzitorii fac obiectul unei reexaminări generale în cursul celui de-al treilea an de la data aderării Republicii Polone la UE. În acest sens, Comisia prezintă un raport Comitetului mixt. Comitetul mixt poate decide să reducă sau să încheie perioada de tranziție prevăzută la litera (a).
- (f) În decursul perioadei de tranziție, Polonia aplică o procedură de autorizare stabilită prin lege prin care se asigură că acordarea de autorizații pentru dobândirea de bunuri imobile în Polonia se face în conformitate cu criterii transparente, obiective, stabile și publice. Criteriile respective se aplică în mod nediscriminatoriu.

9. Slovenia

- (a) În cazul în care, până la sfârșitul unei perioade de cel mult șapte ani de la data aderării Sloveniei la UE, intervin dificultăți grave sau care amenință să persiste pe piața imobiliară, sau care ar putea genera o deteriorare semnificativă a pieței imobiliare a unei anumite regiuni, Slovenia poate solicita autorizația de a adopta măsuri de protecție pentru redresarea situației pe piața în cauză.
- (b) La solicitarea Sloveniei, Comitetul mixt stabilește, de urgență, măsurile de protecție pe care le consideră necesare, precizând condițiile și modalitățile de punere în aplicare a acestora.

▼ M3

- (c) În cazul unor dificultăți grave pe piața imobiliară și la solicitarea expresă a Sloveniei, Comitetul mixt acționează în termen de cinci zile lucrătoare de la data primirii solicitării însoțite de informațiile necesare. Măsurile astfel stabilite se aplică imediat și țin seama de interesele tuturor părților implicate.
- (d) Măsurile autorizate în temeiul literei (b) pot deroga de la normele prezentului acord în măsura și pentru perioada strict necesare pentru a îndeplini obiectivele enunțate la litera (a).

10. Slovacia

- (a) Slovacia poate menține în vigoare, timp de șapte ani de la data aderării sale la UE, legislația sa privind dobândirea de terenuri agricole și de păduri de către nerezidenți. În conformitate cu legislația în cauză, un nerezident poate dobândi drepturi de proprietate asupra unor bunuri imobile situate în Republica Slovacă, cu excepția terenurilor agricole și a pădurilor. Nerezidenții pot dobândi drepturi de proprietate asupra unor bunuri imobile a căror dobândire este limitată prin reglementarea specială stabilită prin Legea nr. 202/1995 privind controlul schimburilor valutare, astfel cum a fost modificată.
- (b) În ceea ce privește dobândirea de terenuri agricole și de păduri, un resortisant elvețian nu poate face în nici un caz obiectul unui tratament mai puțin favorabil decât cel aplicabil la data semnării prezentului protocol sau unui tratament mai restrictiv decât cel aplicabil unui resortisant al unei țări terțe.
- (c) Resortisanții elvețieni care doresc să se stabilească ca agricultori independenți în Slovacia și care au avut reședința legală și au desfășurat o activitate agricolă timp de cel puțin trei ani fără întrerupere în Slovacia nu sunt supuși dispozițiilor de la litera (b) și nici altor proceduri decât cele cărora sunt supuși resortisanții Slovaciei.
- (d) Prezentele măsuri tranzitorii fac obiectul unei reexaminări generale înainte de sfârșitul celui de-al treilea an de la data aderării. În acest sens, Comisia prezintă un raport Comitetului mixt. Comitetul mixt poate decide să reducă sau să încheie perioada de tranziție menționată la litera (a).
- (e) În cazul în care, în perioada de tranziție, Republica Slovacă introduce o procedură de autorizare pentru dobândirea de bunuri imobile în Slovacia de către nerezidenți, procedura în cauză se bazează pe criterii transparente, obiective, stabile și publice. Criteriile respective se aplică în mod nediscriminatoriu și nu fac distincție între resortisanții slovaci și cei elvețieni.
- (f) În cazul în care, la expirarea perioadei de tranziție, există indicii suficiente privind existența sau riscul unor perturbări grave ale pieței terenurilor agricole slovace, Comitetul mixt decide, la solicitarea Slovaciei, cu privire la prelungirea perioadei de tranziție cu cel mult trei ani.

▼ **M7**

ANEXA II

COORDONAREA SISTEMELOR DE SECURITATE SOCIALĂ

Articolul 1

(1) Părțile contractante convin, în ceea ce privește coordonarea sistemelor de securitate socială, să aplice între ele actele juridice ale Uniunii Europene menționate în secțiunea A din prezenta anexă, astfel cum au fost modificate prin această secțiune, sau normele echivalente unor astfel de acte.

(2) Termenii „stat membru” sau „state membre” care figurează în actele juridice menționate la secțiunea A din prezenta anexă se interpretează ca incluzând Elveția, în plus față de statele prevăzute de actele juridice relevante ale Uniunii Europene.

Articolul 2

(1) În sensul aplicării dispozițiilor prezentei anexe, părțile contractante iau în considerare în mod corespunzător actele juridice ale Uniunii Europene menționate la secțiunea B din prezenta anexă.

(2) În vederea aplicării dispozițiilor din prezenta anexă, părțile contractante iau act de actele juridice ale Uniunii Europene menționate la secțiunea C din prezenta anexă.

Articolul 3

(1) Dispozițiile speciale referitoare la dispozițiile tranzitorii privind asigurarea de șomaj pentru resortisanții anumitor state membre ale Uniunii Europene care dețin un permis elvețian de ședere cu o valabilitate mai mică de un an, privind alocațiile acordate de Elveția persoanelor neajutorate, precum și prestațiile din cadrul sistemului de prestații ocupaționale aferente pensiei pentru limită de vârstă, pensiei de urmaș și pensiei de invaliditate sunt prevăzute în protocolul la prezenta anexă.

(2) Protocolul face parte integrantă din prezenta anexă.

SECȚIUNEA A: ACTE JURIDICE MENȚIONATE

1. Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială ⁽¹⁾,

▼ **M8**

astfel cum a fost modificat prin:

— Regulamentul (CE) nr. 988/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și de stabilire a conținutului anexelor acestuia ⁽²⁾;

— Regulamentul (UE) nr. 1244/2010 al Comisiei din 9 decembrie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea sistemelor de securitate socială și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 ⁽³⁾;

⁽¹⁾ JO L 166, 30.4.2004, p. 1.

⁽²⁾ JO L 284, 30.10.2009, p. 43.

⁽³⁾ JO L 338, 22.12.2010, p. 35.

▼ **M8**

- Regulamentul (UE) nr. 465/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 ⁽¹⁾;
- Regulamentul (UE) nr. 1224/2012 al Comisiei din 18 decembrie 2012 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea sistemelor de securitate socială și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 ⁽²⁾.

▼ **M7**

În sensul prezentului acord, Regulamentul (CE) nr. 883/2004 se adaptează după cum urmează:

- (a) la anexa I secțiunea I se adaugă următorul text:

„Elveția

Legislația cantonală privind avansurile aferente plăților de întreținere, pe baza articolului 131 alineatul (2) și a articolului 293 alineatul (2) din Legea federală civilă.”;

- (b) la anexa I secțiunea II se adaugă următorul text:

„Elveția

Alocațiile de naștere și alocațiile de adopție, în conformitate cu legislația cantonală relevantă, pe baza articolului 3 alineatul (2) din Legea federală privind alocațiile de familie.”;

- (c) la anexa II se adaugă următorul text:

„Germania-Elveția

- (a) Convenția privind securitatea socială din 25 februarie 1964, astfel cum a fost modificată prin convențiile complementare nr. 1 din 9 septembrie 1975 și nr. 2 din 2 martie 1989:

(i) punctul 9b alineatul (1) subpunctele 1-4 din Protocolul final (legislația aplicabilă și dreptul la prestații în natură în caz de boală pentru rezidenții exclavei germane din Büsingen);

(ii) punctul 9e alineatul (1) litera (b) prima, a doua și a patra teză din Protocolul final (accesul la asigurarea voluntară de sănătate din Germania, prin relocare în Germania).

- (b) Convenția privind asigurarea de șomaj din 20 octombrie 1982, astfel cum a fost modificată prin Protocolul adițional din 22 decembrie 1992:

(i) conform articolului 8 alineatul (5), Germania (districtul Büsingen) participă, cu o sumă echivalentă contribuției cantonale în temeiul legislației elvețiene, la acoperirea costului locurilor de muncă efective pentru măsurile privind promovarea ocupării forței de muncă în cazul lucrătorilor care fac obiectul acestei dispoziții.

Spania-Elveția

Punctul 17 din Protocolul final la Convenția privind securitatea socială din 13 octombrie 1969, astfel cum a fost modificată prin Convenția complementară din 11 iunie 1982; conform acestei dispoziții, persoanele asigurate în cadrul sistemului spaniol sunt scutite de cerința de afiliere la sistemul elvețian de asigurări de sănătate.

⁽¹⁾ JO L 149, 8.6.2012, p. 4.

⁽²⁾ JO L 349, 19.12.2012, p. 45.

▼ M7*Italia-Elveția*

Articolul 9 alineatul (1) din Convenția privind securitatea socială din 14 decembrie 1962, astfel cum a fost modificată prin Convenția complementară nr. 1 din 18 decembrie 1963, Acordul complementar din 4 iulie 1969, Protocolul adițional din 25 februarie 1974 și Acordul complementar nr. 2 din 2 aprilie 1980.”;

(d) la anexa IV se adaugă următorul text:

„*Elveția*”;

(e) la anexa VIII partea 1 se adaugă următorul text:

„*Elveția*

Toate cererile de pensii pentru limită de vârstă, pensii de urmaș și pensii de invaliditate, în cadrul sistemului de bază (Legea federală privind asigurarea de pensie pentru limită de vârstă și pensie de urmaș, precum și Legea federală privind asigurarea de invaliditate) și pensiile statutare pentru limită de vârstă în cadrul sistemului de prestații ocupaționale statutare (Legea federală privind sistemul de prestații ocupaționale pentru asigurările de pensie pentru limită de vârstă, pensie de urmaș și pensie de invaliditate).”;

(f) la anexa VIII partea 2 se adaugă următorul text:

„*Elveția*

Pensiile pentru limită de vârstă, pensiile de urmaș și pensiile de invaliditate în cadrul sistemului de prestații ocupaționale statutare (Legea federală privind sistemul de prestații ocupaționale statutare pentru asigurarea de pensie pentru limită de vârstă, pensie de urmaș și pensie de invaliditate).”;

(g) la anexa IX partea II se adaugă următorul text:

„*Elveția*

Pensiile pentru limită de vârstă, pensiile de urmaș și pensiile de invaliditate în cadrul sistemului de prestații ocupaționale statutare (Legea federală privind sistemul de prestații ocupaționale statutare pentru asigurarea de pensie pentru limită de vârstă, pensie de urmaș și pensie de invaliditate).”;

(h) la anexa X se adaugă următorul text:

„*Elveția*

1. Prestații suplimentare ► **M8** (Legea federală privind prestațiile suplimentare din 6 octombrie 2006) ◀ și prestații similare prevăzute de legislația cantonală.
2. Pensii pentru situații dificile în cadrul asigurării de invaliditate [articolul 28 paragraful (1a) din Legea federală privind asigurarea de invaliditate din 19 iunie 1959, astfel cum a fost modificată la 7 octombrie 1994).
3. Prestații mixte de tip necontributiv prevăzute de legislația cantonală în caz de șomaj.
4. Pensii de invaliditate extraordinare de tip necontributiv pentru persoanele cu handicap (articolul 39 din Legea federală privind asigurarea de invaliditate din 19 iunie 1959) care, înainte de a se afla în incapacitate de muncă, nu au făcut obiectul legislației elvețiene în baza unei activități prestate în calitate de salariat sau de lucrător independent.”;

(i) la anexa XI se adaugă următorul text:

„*Elveția*

1. Articolul 2 din Legea federală privind asigurarea de pensie pentru limită de vârstă și pensie de urmaș și articolul 1 din Legea federală privind asigurarea de invaliditate, care reglementează asigurarea voluntară în aceste clase de asigurare pentru resortisanții elvețieni cu reședința în state care nu intră sub incidența prezentului acord, se aplică persoanelor care au reședința în afara Elveției și care sunt resortisanți ai altor state cărora li se aplică prezentul acord, precum și refugiaților și apatrizilor cu reședința pe teritoriul acestor state, în cazul în care aceste persoane se afiliază la sistemul de asigurare

▼ M7

voluntară în termen de cel mult un an de la data la care au încetat să dețină o asigurare de pensie pentru limită de vârstă, pensie de urmaș și pensie de invaliditate după o perioadă continuă de asigurare de cel puțin cinci ani.

2. În cazul în care o persoană încetează să mai fie asigurată în cadrul unui sistem elvețian de asigurare de pensie pentru limită de vârstă, pensie de urmaș și pensie de invaliditate după o perioadă continuă de asigurare de cel puțin cinci ani, aceasta are în continuare dreptul de a fi asigurată cu acordul angajatorului, în cazul în care lucrează într-un stat căruia nu i se aplică prezentul acord pentru un angajator din Elveția și în cazul în care depune o cerere în acest sens în termen de șase luni de la data la care a încetat să mai fie asigurată.

3. Asigurarea obligatorie în cadrul asigurării de sănătate în Elveția și eventualele scutiri:

(a) dispozițiile legale elvețiene care reglementează asigurările obligatorii de sănătate se aplică următoarelor persoane care nu au reședința în Elveția:

(i) persoanele care intră sub incidența legislației elvețiene, în temeiul titlului II din regulament;

(ii) persoanele pentru care Elveția suportă costurile prestațiilor, în conformitate cu articolele 24, 25 și 26 din regulament;

(iii) persoanele care beneficiază de prestații de șomaj în baza unei asigurări elvețiene;

(iv) membrii de familie ai persoanelor menționate la punctele (i) și (iii) sau ai salariaților sau lucrătorilor independenți cu reședința în Elveția, care sunt asigurate în cadrul sistemului elvețian de asigurări de sănătate, în afara cazului în care acești membri de familie au reședința într-unul din următoarele state: Danemarca, Spania, Ungaria, Portugalia, Suedia sau Regatul Unit;

(v) membrii de familie ai persoanelor menționate la punctul (ii) sau ai unui pensionar cu reședința în Elveția, care este asigurat în cadrul sistemului elvețian de asigurări de sănătate, în afara cazului în care acești membri de familie au reședința într-unul dintre următoarele state: Danemarca, Portugalia, Suedia sau Regatul Unit.

Prin „membri de familie” se înțeleg persoanele care sunt definite ca membri de familie în conformitate cu legislația statului de reședință.

(b) persoanele menționate la litera (a) au posibilitatea, la cerere, să fie scutite de asigurarea obligatorie în cazul în care au reședința într-unul dintre următoarele state și dacă pot dovedi că sunt eligibile pentru a beneficia de acoperire în caz de boală: Germania, Franța, Italia, Austria și, cu privire la persoanele menționate la litera (a) punctele (iv) și (v), Finlanda și, cu privire la persoanele menționate la litera (a) punctul (ii), Portugalia.

Această cerere:

(aa) trebuie depusă în termen de trei luni de la data la care intră în vigoare obligația de a contracta o asigurare în Elveția; în cazul în care, în situații motivate, cererea este depusă după acest termen, scutirea produce efecte de la data la care începe obligația de asigurare;

(bb) se aplică tuturor membrilor de familie care sunt rezidenți în același stat.

4. În cazul în care o persoană care intră sub incidența dispozițiilor legale elvețiene prevăzute la titlul II din regulament face obiectul, conform punctului 3 litera (b), în ceea ce privește asigurarea de sănătate, dispozițiilor legale ale altui stat care sub intră sub incidența prezentului acord, costurile acestor prestații în natură pentru alte accidente decât cele de muncă se repartizează în mod egal între

▼ **M7**

asigurătorul elvețian pentru accidente de muncă, alte accidente decât cele de muncă și pentru boli profesionale, și instituția de asigurări de sănătate competentă, dacă există un drept la prestații în natură în raport cu ambele organisme. Asigurătorul elvețian pentru accidente de muncă, alte accidente decât cele de muncă și boli profesionale suportă toate costurile în eventualitatea unor accidente de muncă, a unor accidente survenite pe drumul către locul de muncă sau a unor boli profesionale, chiar dacă există un drept la prestații din partea unui organism de asigurări de sănătate din țara de reședință.

5. Persoanele care lucrează în Elveția, dar nu au reședința pe teritoriul acesteia, și care beneficiază de o asigurare legală în statul lor de reședință în conformitate cu punctul 3 litera (b), precum și membrii de familie ai acestora, beneficiază de dispozițiile de la articolul 19 din regulament pe perioada șederii în Elveția.
  6. În vederea aplicării articolelor 18, 19, 20 și 27 din regulament în Elveția, asigurătorul competent suportă toate costurile facturate.
  7. Perioadele de asigurare pentru prestații zilnice realizate în cadrul sistemului de asigurări al unui alt stat căruia i se aplică prezentul acord se iau în calcul în scopul reducerii sau eliminării unei eventuale rezerve în ceea ce privește asigurarea pentru prestații zilnice în caz de maternitate sau de boală, atunci când persoana contractează o asigurare la un asigurător elvețian în termen de trei luni de la încetarea asigurării contractate într-o altă țară.
  8. În cazul în care o persoană care a depus o activitate remunerată salariată sau independentă în Elveția pentru acoperirea cerințelor vitale a fost nevoită să-și înceteze activitatea din cauza unui accident sau a unei boli și nu mai intră sub incidența legislației elvețiene privind asigurarea de invaliditate, se consideră că persoana respectivă este acoperită de această asigurare în sensul eligibilității pentru măsuri de reabilitare până la plata pensiei de invaliditate și pe durata perioadei în care beneficiază de aceste măsuri, cu condiția să nu se fi angajat într-o nouă activitate în afara Elveției.”
2. Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială ⁽¹⁾

▼ **M8**

astfel cum a fost modificat prin:

- Regulamentul (UE) nr. 1244/2010 al Comisiei din 9 decembrie 2010 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea sistemelor de securitate socială și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 ⁽²⁾;
- Regulamentul (UE) nr. 465/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 mai 2012 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 ⁽³⁾;
- Regulamentul (UE) nr. 1224/2012 al Comisiei din 18 decembrie 2012 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului privind coordonarea sistemelor de securitate socială și a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ JO L 284, 30.10.2009, p. 1.

⁽²⁾ JO L 338, 22.12.2010, p. 35.

⁽³⁾ JO L 149, 8.6.2012, p. 4.

⁽⁴⁾ JO L 349, 19.12.2012, p. 45.

▼ **M7**

În sensul prezentului acord, Regulamentul (CE) nr. 987/2009 se adaptează după cum urmează:

În anexa 1 se adaugă următorul text:

„Acordul dintre Elveția și Franța din 26 octombrie 2004 de stabilire a prevederilor speciale pentru rambursarea prestațiilor de asistență medicală.

► **M8** ◀

3. Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în cadrul Comunității⁽¹⁾, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 592/2008 al Parlamentului European și al Consiliului⁽²⁾, astfel cum se aplica între Elveția și statele membre anterior intrării în vigoare a prezentei decizii și atunci când este menționat în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 sau în Regulamentul (CE) nr. 987/2009 sau atunci când se referă la cazuri care au avut loc în trecut.
4. Regulamentul (CEE) nr. 574/72 al Consiliului din 21 martie 1972 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu salariații și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în interiorul Comunității⁽³⁾, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 120/2009 al Comisiei⁽⁴⁾, astfel cum se aplica între Elveția și statele membre anterior intrării în vigoare a prezentei decizii și atunci când este menționat în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 sau în Regulamentul (CE) nr. 987/2009 sau atunci când se referă la cazuri care au avut loc în trecut.
5. Directiva 98/49/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind protecția dreptului la pensie suplimentară al lucrătorilor salariați și al lucrătorilor care desfășoară activități independente care se deplasează în cadrul Comunității⁽⁵⁾.

SECȚIUNEA B: ACTE JURIDICE PE CARE PĂRȚILE CONTRACTANTE LE IAU ÎN CONSIDERARE ÎN MOD CORESPUNZĂTOR

1. Decizia nr. A1 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 12 iunie 2009 în ceea ce privește stabilirea unei proceduri de dialog și conciliere privind validitatea documentelor, determinarea legislației aplicabile și acordarea de prestații în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁶⁾.
2. Decizia nr. A2 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 12 iunie 2009 privind interpretarea articolului 12 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la legislația aplicabilă lucrătorilor salariați detașați și lucrătorilor independenți care lucrează temporar în afara statului competent⁽⁷⁾.
3. Decizia nr. A3 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 17 decembrie 2009 privind cumulul perioadelor neîntrerupte de detașare realizate în temeiul Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului și al Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ JO L 149, 5.7.1971, p. 2.

⁽²⁾ JO L 177, 4.7.2008, p. 1.

⁽³⁾ JO L 74, 27.3.1972, p. 1.

⁽⁴⁾ JO L 39, 10.2.2009, p. 29.

⁽⁵⁾ JO L 209, 25.7.1998, p. 46.

⁽⁶⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 1.

⁽⁷⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 5.

⁽⁸⁾ JO C 149, 8.6.2010, p. 3.

▼ M7

4. Decizia nr. E1 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 12 iunie 2009 privind modalitățile practice aferente perioadei de tranziție pentru schimbul de date pe cale electronică menționat la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.
5. Decizia nr. F1 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 12 iunie 2009 privind interpretarea articolului 68 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului referitor la regulile de prioritate în caz de cumul de prestații familiale ⁽²⁾.
6. Decizia nr. H1 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 12 iunie 2009 privind cadrul pentru tranziția de la Regulamentele (CEE) nr. 1408/71 și (CEE) nr. 574/72 ale Consiliului la Regulamentele (CE) nr. 883/2004 și (CE) nr. 987/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului și aplicarea deciziilor și recomandărilor Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială ⁽³⁾.
7. Decizia nr. H2 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 12 iunie 2009 privind modul de funcționare și componența Comisiei tehnice pentru prelucrarea datelor din cadrul Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială ⁽⁴⁾.
8. Decizia nr. H3 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 15 octombrie 2009 privind datele care trebuie luate în considerare pentru stabilirea cursurilor de schimb menționate la articolul 90 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾.
9. Decizia nr. H4 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 22 decembrie 2009 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială privind componența și metodele de lucru ale Comisiei de audit din cadrul Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială ⁽⁶⁾.
10. Decizia nr. H5 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 18 martie 2010 privind cooperarea în domeniul combaterii fraudei și a erorilor în temeiul Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Consiliului și al Regulamentului (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului referitoare la coordonarea sistemelor de securitate socială ⁽⁷⁾.
11. Decizia nr. P1 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 12 iunie 2009 privind interpretarea articolului 50 alineatul (4), a articolului 58 și a articolului 87 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului pentru acordarea prestațiilor de invaliditate, pentru limită de vârstă și de urmaș ⁽⁸⁾.
12. Decizia nr. S1 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 12 iunie 2009 privind cardul european de asigurări sociale de sănătate ⁽⁹⁾.
13. Decizia nr. S2 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 12 iunie 2009 privind specificațiile tehnice ale cardului european de asigurări sociale de sănătate ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 9.

⁽²⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 11.

⁽³⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 13.

⁽⁴⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 17.

⁽⁵⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 56.

⁽⁶⁾ JO C 107, 27.4.2010, p. 3.

⁽⁷⁾ JO C 149, 8.6.2010, p. 5.

⁽⁸⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 21.

⁽⁹⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 23.

⁽¹⁰⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 26.

▼M7

14. Decizia nr. S3 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 12 iunie 2009 de definire a prestațiilor vizate de articolul 19 alineatul (1) și de articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului, precum și de articolul 25 secțiunea A alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾.
15. Decizia nr. S4 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 2 octombrie 2009 privind procedurile de rambursare pentru punerea în aplicare a articolelor 35 și 41 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾.
16. Decizia nr. S5 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 2 octombrie 2009 privind interpretarea conceptului de prestații în natură în caz de boală sau de maternitate astfel cum este definit la articolul 1 litera (va) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului în temeiul articolelor 17, 19, 20, 22, al articolului 24 alineatul (1), al articolelor 25, 26, al articolului 27 alineatele (1), (3), (4) și (5), al articolelor 28, 34 și al articolului 36 alineatele (1) și (2) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și privind calcularea sumelor care urmează să fie rambursate în conformitate cu articolele 62, 63 și 64 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾.
17. Decizia nr. S6 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 22 decembrie 2009 privind înregistrarea în statul membru de reședință în temeiul articolului 24 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 și întocmirea evidențelor prevăzute la articolul 64 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 ⁽⁴⁾.
18. Decizia nr. S7 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 22 decembrie 2009 privind tranziția de la Regulamentele (CEE) nr. 1408/71 și (CEE) nr. 574/72 la Regulamentele (CE) nr. 883/2004 și (CE) nr. 987/2009 și aplicarea procedurilor de rambursare ⁽⁵⁾.
19. Decizia nr. U1 din 12 iunie 2009 privind articolul 54 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind majorările cuantumului prestațiilor de șomaj în funcție de membrii de familie aflați în întreținere ⁽⁶⁾.
20. Decizia nr. U2 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 12 iunie 2009 privind domeniul de aplicare al articolului 65 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului cu privire la dreptul la prestații de șomaj al persoanelor aflate în șomaj total, altele decât lucrătorii frontaliери care și-au avut reședința pe teritoriul unui stat membru altul decât statul membru competent, pe parcursul ultimei lor activități salariate sau independente ⁽⁷⁾.
21. Decizia nr. U3 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 12 iunie 2009 privind conceptul de șomaj parțial aplicabil șomerilor menționați la articolul 65 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 40.

⁽²⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 52.

⁽³⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 54.

⁽⁴⁾ JO C 107, 27.4.2010, p. 6.

⁽⁵⁾ JO C 107, 27.4.2010, p. 8.

⁽⁶⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 42.

⁽⁷⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 43.

⁽⁸⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 45.

▼M8

22. Decizia nr. E2 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 3 martie 2010 privind stabilirea unei proceduri de gestionare a modificărilor care se aplică în cazul datelor de contact ale organismelor definite la articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului și incluse în repertoriul electronic care este parte integrantă din EESSI ⁽¹⁾.
23. Decizia nr. E3 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 19 octombrie 2011 privind perioada de tranziție astfel cum a fost definită la articolul 95 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾.
24. Decizia nr. H6 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 16 decembrie 2010 cu privire la aplicarea anumitor principii privind totalizarea perioadelor în temeiul articolului 6 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială ⁽³⁾.
25. Decizia nr. S8 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 15 iunie 2011 privind acordarea de proteze, aparate mari și alte prestații în natură substanțiale prevăzute la articolul 33 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială ⁽⁴⁾.
26. Decizia nr. U4 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 13 decembrie 2011 privind procedurile de rambursare în temeiul articolului 65 alineatele (6) și (7) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și articolului 70 din Regulamentul (CE) nr. 987/2009 ⁽⁵⁾.

▼M7

SECȚIUNEA C: ACTE JURIDICE DE CARE PĂRȚILE CONTRACTANTE
IAU NOTĂ

1. Recomandarea nr. U1 din 12 iunie 2009 privind legislația aplicabilă șomerilor care întreprind activități profesionale sau comerciale cu timp parțial într-un stat membru diferit față de statul de reședință ⁽⁶⁾.
2. Recomandarea nr. U2 din 12 iunie 2009 privind aplicarea articolului 64 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului șomerilor care își însoțesc soții sau partenerii care desfășoară o activitate profesională sau comercială în alt stat membru decât statul competent ⁽⁷⁾.

▼M8

3. Recomandarea nr. S1 a Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială Comisiei administrative pentru coordonarea sistemelor de securitate socială din 15 martie 2012 privind aspectele financiare ale donării transfrontaliere de organe de la persoane în viață ⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ JO C 187, 10.7.2010, p. 5. [Schimb electronic de informații în materie de securitate socială]

⁽²⁾ JO C 12, 14.1.2012, p. 6.

⁽³⁾ JO C 45, 12.2.2011, p. 5.

⁽⁴⁾ JO C 262, 6.9.2011, p. 6.

⁽⁵⁾ JO C 57, 25.2.2012, p. 4.

⁽⁶⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 49.

⁽⁷⁾ JO C 106, 24.4.2010, p. 51.

⁽⁸⁾ JO C 240, 10.8.2012, p. 3.

▼ M7

PROTOCOL

la Anexa II la Acord

I. Asigurarea de șomaj

Următoarele dispoziții se aplică lucrătorilor care sunt resortisanți ai Republicii Cehe, Republicii Estonia, Republicii Letonia, Republicii Lituania, Republicii Ungaria, Republicii Polone, Republicii Slovenia și Republicii Slovace până la 30 aprilie 2011, precum și lucrătorilor care sunt resortisanți ai Republicii Bulgaria și ai României până la 31 mai 2016.

1. Următoarele norme se aplică în ceea ce privește asigurarea de șomaj pentru lucrătorii care dețin un permis de ședere cu o valabilitate mai mică de un an:

1.1. Numai lucrătorii care au plătit contribuții în Elveția pe perioada minimă prevăzută de Legea federală privind asigurările de șomaj și indemnizațiile în caz de insolvență (*Loi fédérale sur l'assurance-chômage obligatoire et l'indemnité en cas d'insolvabilité* – LACI)⁽¹⁾ și care îndeplinesc, de asemenea, celelalte condiții de eligibilitate pentru prestații de șomaj au dreptul la astfel de prestații, astfel cum sunt prevăzute de asigurările de șomaj în condițiile legii.

1.2. O parte din contribuțiile percepute pentru lucrătorii a căror perioadă de cotizare este prea scurtă pentru a avea dreptul la prestații de șomaj în Elveția în temeiul punctului 1.1 se rambursează statelor lor de origine, în conformitate cu dispozițiile de la punctul 1.3, pentru a contribui la costul prestațiilor acordate acestor lucrători în caz de șomaj complet; lucrătorii în cauză nu vor mai avea dreptul la aceste prestații în caz de șomaj complet în Elveția. Cu toate acestea, lucrătorii vor avea dreptul la alocații în caz de condiții meteorologice nefavorabile și de insolvență a angajatorului. Prestațiile în caz de șomaj complet se plătesc de către statul de origine, cu condiția ca lucrătorii în cauză să se declare disponibili pentru încadrare în muncă. Perioadele de asigurare realizate în Elveția se iau în calcul ca și cum ar fi fost realizate în statul de origine.

1.3. Partea din contribuțiile percepute pentru lucrătorii menționați la punctul 1.2 se rambursează anual în conformitate cu următoarele dispoziții:

(a) contribuțiile totale ale acestor lucrători se calculează, pentru fiecare țară, pe baza numărului anual de lucrători salariați și a contribuțiilor anuale medii plătite pentru fiecare lucrător (contribuții ale angajatorului și ale angajatului);

(b) din suma calculată în acest mod, o parte corespunzând cotei relative reprezentată de prestația de șomaj ca procent din toate alocațiile prevăzute la punctul 1.2 se rambursează statelor de origine ale lucrătorilor, iar o parte este reținută de Elveția ca rezervă pentru prestații ulterioare⁽²⁾;

⁽¹⁾ În prezent, 12 luni.

⁽²⁾ Contribuțiile rambursate pentru lucrători care își vor exercita dreptul la indemnizația de șomaj în Elveția după ce au plătit contribuții timp de cel puțin 12 luni – pe parcursul mai multor perioade de ședere – în termen de doi ani.

▼ M7

- (c) Elveția transmite în fiecare an situația contribuțiilor rambursate. În cazul în care statele de origine solicită acest lucru, în situație se menționează bazele de calcul și sumele rambursate. Statele de origine notifică anual Elveția cu privire la numărul de beneficiari ai prestațiilor de șomaj, astfel cum se prevede la punctul 1.2.
2. În cazul în care un stat membru care intră sub incidența acestor dispoziții întâmpină dificultăți privind încetarea sistemului de rambursare a contribuțiilor sau în cazul în care Elveția întâmpină dificultăți privind sistemul de cumulare, oricare dintre părțile contractante poate sesiza Comitetul mixt cu privire la această chestiune.

II. Alocații pentru persoanele neajutorate

Alocațiile acordate persoanelor neajutorate în temeiul Legii federale elvețiene din 19 iunie 1959 privind asigurarea de invaliditate (LAI) și al Legii federale din 20 decembrie 1946 privind pensiile pentru limită de vârstă și pensiile de urmaș (LAVS), astfel cum au fost modificate la 8 octombrie 1999, se acordă numai în cazul în care persoanele respective au reședința în Elveția.

III. Sistemul de prestații ocupaționale privind pensiile pentru limită de vârstă, pensiile de urmaș și pensiile de invaliditate

Fără a aduce atingere articolului 10 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71, beneficiile legitime prevăzute de Legea federală privind libera trecere în cadrul sistemului de prestații ocupaționale cu privire la pensiile pentru limită de vârstă, pensiile de urmaș și pensiile de invaliditate (*Loi fédérale sur le libre passage dans la prévoyance professionnelle vieillesse, survivants et invalidité*) din 17 decembrie 1993 se plătesc la cerere oricărei persoane care desfășoară o activitate salariată sau independentă, care intenționează să părăsească definitiv Elveția și care, în temeiul titlului II din regulamentul, nu va mai intra sub incidența legislației elvețiene, cu condiția ca această persoană să părăsească Elveția în termen de cinci ani de la data intrării în vigoare a prezentului acord.

▼ **M6***ANEXA III***RECUNOAȘTEREA RECIPROCĂ A CALIFICĂRILOR PROFESIONALE****(Diplome, certificate și alte titluri de calificare)**

1. Părțile contractante convin să aplice între ele, în domeniul recunoașterii reciproce a calificărilor profesionale, actele juridice și comunicările Uniunii Europene (UE) la care se face trimitere în secțiunea A din prezenta anexă, în conformitate cu domeniul de aplicare a acordului.
2. Cu excepția cazului în care se prevede altfel, se consideră că termenul „stat membru (state membre)” din actele la care se face trimitere în secțiunea A din prezenta anexă se aplică și Elveției, pe lângă statele cărora li se adresează actele juridice respective ale UE.
3. În scopul aplicării prezentei anexe, părțile contractante iau notă de actele juridice ale UE la care se face trimitere în secțiunea B din prezenta anexă.

SECȚIUNEA A: ACTE LA CARE SE FACE TRIMITERE

- 1a. **32005 L 0036:** Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 255, 30.9.2005, p. 22),

astfel cum a fost modificată prin:

- Directiva 2006/100/CE a Consiliului din 20 noiembrie 2006 de adaptare a anumitor directive din domeniul libertății de circulație a persoanelor, având în vedere aderarea Bulgariei și a României (JO L 363, 20.12.2006, p. 141);
- Regulamentul (CE) nr. 1430/2007 al Comisiei din 5 decembrie 2007 de modificare a anexelor II și III la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 320, 6.12.2007, p. 3);
- Regulamentul (CE) nr. 755/2008 al Comisiei din 31 iulie 2008 de modificare a anexei II la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind recunoașterea calificării profesionale (JO L 205, 1.8.2008, p. 10);
- Regulamentul (CE) nr. 279/2009 al Comisiei din 6 aprilie 2009 de modificare a anexei II la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 93, 7.4.2009, p. 11);
- Regulamentul (UE) nr. 213/2011 al Comisiei din 3 martie 2011 de modificare a anexelor II și V la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 59, 4.3.2011, p. 4);
- Notificarea titlurilor de calificare în domeniul arhitecturii (JO C 332, 30.12.2006, p. 35);
- Notificarea titlurilor de calificare în domeniul arhitecturii (JO C 148, 24.6.2006, p. 34);
- Notificarea titlurilor de calificare în domeniul arhitecturii (JO C 3, 6.1.2006, p. 12);
- Comunicarea Comisiei – Notificare a titlurilor oficiale de calificare ca medic specialist stomatolog (JO C 165, 19.7.2007, p. 18);
- Comunicarea Comisiei – Notificare a titlurilor de calificare ca medic specialist și medic generalist (JO C 165, 19.7.2007, p. 13);
- Comunicarea Comisiei – Notificare a titlurilor de calificare ca medic specialist, asistent medical generalist, medic dentist specialist, moașă și arhitect (JO C 137, 4.6.2008, p. 8);

▼ M6

- Comunicare – Notificare a titlurilor de calificare – Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale (anexa V) (JO C 322, 17.12.2008, p. 3);
- Comunicarea Comisiei – Notificarea asociațiilor sau organizațiilor profesionale care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (2), enumerate în anexa I la Directiva 2005/36/CE (JO C 111, 15.5.2009, p. 1);
- Comunicarea Comisiei – Notificare a titlurilor de calificare – Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale (anexa V) (JO C 114, 19.5.2009, p. 1);
- Comunicarea Comisiei – Notificare a titlurilor de calificare – Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale (anexa V) (JO C 279, 19.11.2009, p. 1);
- Comunicarea Comisiei – Notificare a titlurilor de calificare – Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale (anexa V) (JO C 129, 19.5.2010, p. 3);
- Comunicarea Comisiei – Notificare a titlurilor de calificare – Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale (anexa V) (JO C 337, 14.12.2010, p. 10);
- Rectificare la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 271, 16.10.2007, p. 18);
- Rectificare la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 93, 4.4.2008, p. 28);

▼ M9

- Regulamentul (UE) nr. 623/2012 al Comisiei din 11 iulie 2012 de modificare a anexei II la Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind recunoașterea calificărilor profesionale (JO L 180, 12.7.2012, p. 9);
- Comunicarea Comisiei – Notificarea asociațiilor sau organizațiilor profesionale care îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (2), enumerate în anexa I la Directiva 2005/36/CE (JO C 182, 23.6.2011, p. 1);
- Comunicarea Comisiei – Notificarea titlurilor de calificare – Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale (anexa V) (JO C 183, 24.6.2011, p. 1);
- Comunicarea Comisiei – Notificarea titlurilor de calificare – Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale (anexa V) (JO C 367, 16.12.2011, p. 5);
- Comunicarea Comisiei – Notificarea titlurilor de calificare – Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale (anexa V) (JO C 244, 14.8.2012, p. 1);
- Comunicarea Comisiei – Notificarea titlurilor de calificare – Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale (anexa V) (JO C 396, 21.12.2012, p. 1);
- Comunicarea Comisiei – Notificarea titlurilor de calificare – Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale (anexa V) (JO C 183, 28.6.2013, p. 4);
- Comunicarea Comisiei – Notificarea titlurilor de calificare – Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale (anexa V) (JO C 301, 17.10.2013, p. 1).

▼M6

- b. În scopul prezentului acord, Directiva 2005/36/CE este adaptată după cum urmează:
1. Procedurile stabilite la articolele următoare din directivă nu se aplică între părțile contractante:
    - articolul 3 alineatul (2) al treilea paragraf – procedura de actualizare a anexei I la directivă;
    - articolul 11 litera (c) punctul (ii) ultima teză – procedura de actualizare a anexei II la directivă;
    - articolul 13 alineatul (2) al treilea paragraf – procedura de actualizare a anexei III la directivă;
    - articolul 14 alineatul (2) al doilea și al treilea paragraf – procedura aplicabilă în caz de derogare de la dreptul migrantului de a alege între stagiul de adaptare și proba de aptitudini;
    - articolul 15 alineatele (2) și (5) - procedura pentru adoptarea sau revocarea platformelor comune;
    - articolul 20 – procedura de modificare a anexei IV la directivă;
    - articolul 21 alineatul (6) al doilea paragraf – procedura de actualizare a cunoștințelor și competențelor;
    - articolul 21 alineatul (7) – procedura de actualizare a anexei V la directivă;
    - articolul 25 alineatul (5) – procedura de actualizare a perioadelor minime de formare pentru medicii specialiști;
    - articolul 26 al doilea paragraf – procedura de introducere a unor noi specializări medicale;
    - articolul 31 alineatul (2) al doilea paragraf – procedura de actualizare a formării de asistent medical generalist;
    - articolul 34 alineatul (2) al doilea paragraf – procedura de actualizare a formării de medic dentist;
    - articolul 35 alineatul (2) al treilea paragraf – procedura de actualizare a perioadelor minime de formare de medic dentist specialist;
    - articolul 38 alineatul (1) al doilea paragraf – procedura de actualizare a formării de medic veterinar;
    - articolul 40 alineatul (1) al treilea paragraf – procedura de actualizare a formării de moașă;
    - articolul 44 alineatul (2) al doilea paragraf – procedura de actualizare a formării de farmacist;
    - articolul 46 alineatul (2) – procedura de actualizare a cunoștințelor și competențelor în cazul arhitecților;
    - articolul 61 – clauza de derogare.

▼ **M6**

2. Articolul 56 alineatele (3) și (4) sunt puse în aplicare după cum urmează:

Comisia comunică statelor membre informațiile referitoare la autoritățile competente și la coordonatorul desemnat de Elveția, după ce Elveția a informat Comisia în acest sens, adresând o copie Comitetului mixt.

3. Articolul 57 al doilea paragraf este pus în aplicare după cum urmează:

Coordonatorul desemnat de Elveția informează Comisia, adresând o copie Comitetului mixt.

4. Articolul 63 nu se aplică. Cu toate acestea, coordonatorul elvețian desemnat de către Elveția, în conformitate cu articolul 56 din Directiva 2005/36/CE, informează Comisia, adresând o copie Comitetului mixt, cu privire la legislația adoptată pe baza actelor juridice și a comunicărilor menționate la punctul 1a. Articolele 58-64 nu se aplică.

- c. Următorul text se adaugă la punctul 1 al anexei II la directivă:

„în Elveția:

- Opticien diplômé, diplomierter Augenoptiker, ottico diplomato (optician, titular al unei diplome federale de studii și formare profesională superioară)

Necesită un minimum de 17 ani de învățământ, constând în cel puțin nouă ani de învățământ de bază, patru ani de studii și formare profesională furnizată parțial la locul de muncă și, parțial, de o instituție profesională, urmați de o perioadă de ucenicie sau de un stagiu de patru ani, din care doi ani pot fi consacrați unei forme de învățământ privat cu normă întreagă, care se finalizează printr-un examen de formare profesională superioară. Diploma obținută conferă titularului posibilitatea de a adapta lentile de contact sau de a efectua controale oftalmologice, fie în mod independent, fie în calitate de angajat.

- Audioprothésiste avec brevet fédéral, Hörgeräte-Akustiker mit eidg. Fachausweis, audioprotesista con Attestato professionale federale (audioprotezist, titular al unui certificat federal de studii și formare profesională superioară)

Necesită un minimum de 15 ani de învățământ, constând în cel puțin nouă ani de învățământ de bază, cel puțin trei ani de studii și formare profesională furnizată parțial la locul de muncă și, parțial, de o instituție profesională, urmați de o perioadă de ucenicie sau de un stagiu de trei ani, care poate include o formă de învățământ privat și care se finalizează printr-un examen de formare profesională superioară. Acest certificat conferă titularului dreptul de a exercita această profesie, fie în mod independent, fie în calitate de angajat.

- Bottier-orthopédiste diplômé, diplomierter Orthopädie-Schuhmachermeister, calzolaio ortopedico diplomato (confeționar de încălțăminte ortopedică, titular al unei diplome federale de studii și formare profesională superioară)

Necesită un minimum de 17 ani de învățământ, constând în cel puțin nouă ani de învățământ de bază, patru ani de studii și formare profesională furnizată parțial la locul de muncă și, parțial, de o instituție profesională, urmați de o perioadă de ucenicie sau de un stagiu de patru ani, care poate include o formă de învățământ privat și care se

▼ M6

finalizează printr-un examen de formare profesională superioară. Această diplomă conferă titularului dreptul de a exercita această profesie, fie în mod independent, fie în calitate de angajat.

- Technicien dentiste, maître, diplomierter Zahntechnikermeister, odonto-tecnico, maestro (tehnician dentar, titular al unei diplome federale de studii și formare profesională superioară)

Necesită un minimum de 18 ani de învățământ, constând în cel puțin nouă ani de învățământ de bază, patru ani de studii și formare profesională furnizată parțial la locul de muncă și, parțial, de o instituție profesională, urmați de o perioadă de ucenicie sau de un stagiu de cinci ani, care poate include o formă de învățământ privat și care se finalizează printr-un examen de formare profesională superioară. Această diplomă conferă titularului dreptul de a exercita această profesie, fie în mod independent, fie în calitate de angajat.

- Orthopédiste diplômé, diplomierter Orthopädist, ortopedista diplomato (ortopedist, tehnician ortoped, titular al unui certificat federal de studii și formare profesională superioară)

Necesită un minimum de 18 ani de învățământ, constând în cel puțin nouă ani de învățământ de bază, patru ani de studii și formare profesională furnizată parțial la locul de muncă și, parțial, de o instituție profesională, urmați de o perioadă de ucenicie sau de un stagiu de cinci ani, care poate include o formă de învățământ privat și care se finalizează printr-un examen de formare profesională superioară. Acest certificat conferă titularului dreptul de a exercita această profesie, fie în mod independent, fie în calitate de angajat.”

- d. Următorul text se adaugă la punctul 4 al anexei II la directivă:

„în Elveția:

- Guide de montagne avec brevet fédéral, Bergführer mit eig. Fachausweis, guida alpina con Attestato professionale federale (ghid montan, titular al unui certificat federal de studii și formare profesională superioară)

Necesită un minimum de 13 ani de învățământ, constând în cel puțin nouă ani de învățământ de bază, patru ani de formare profesională, sub supravegherea unui profesionist calificat, care pot include o formă de învățământ privat și care se finalizează printr-un examen de formare profesională superioară. Conferă titularului dreptul de a exercita această profesie în mod independent.

- Professeur de sports de neige avec brevet fédéral, Schneesportlehrer mit eidg. Fachausweis, Maestro di sport sulla neve con attestato professionale fédérale (profesor de sporturi de iarnă, titular al unui certificat federal de studii și formare profesională superioară)

Necesită un minimum de 15 ani de învățământ, constând în cel puțin nouă ani de învățământ de bază, patru ani de studii și formare profesională furnizată parțial la locul de muncă și, parțial, de o instituție profesională sau patru ani de experiență profesională, urmați de doi ani de studii și de experiență ca ucenic, care se finalizează printr-un examen de formare profesională. Conferă titularului dreptul de a exercita această profesie în mod independent.”

- e. Următorul text se adaugă la punctul 5.1.1 al anexei V la directivă:

▼ M6

„Țară	Titlu de calificare	Organismul care eliberează titlul de calificare	Certificatul care însoțește titlul de calificare	Data de referință
Elveția	Eidgenössisches Arztdiplom Diplôme fédéral de médecin Diploma federale di medico	Eidgenössisches Departement des Innern Département fédéral de l'intérieur Dipartimento federale dell'interno		1 iunie 2002”

f. Următorul text se adaugă la punctul 5.1.2 al anexei V la directivă:

„Țară	Titlu de calificare	Organismul care eliberează titlul de calificare	Data de referință
Elveția	Diplom als Facharzt Diplôme de médecin spécialiste Diploma di medico specialista	Eidgenössisches Departement des Innern und Verbindung der Schweizer Ärztinnen und Ärzte Département fédéral de l'intérieur et Fédération des médecins suisses Dipartimento federale dell'interno e Federazione dei medici svizzeri	1 iunie 2002”

g. Următorul text se adaugă la punctul 5.1.3 al anexei V la directivă:

„Țară	Titlu
Anesteziologie Durata minimă de formare: 3 ani	
Elveția	Anästhesiologie Anesthésiologie Anestesiologia
Țară	Titlul
Chirurgie generală Durata minimă de formare: 5 ani	
Elveția	Chirurgie Chirurgie Chirurgia
Țară	Titlu
Neurochirurgie Durata minimă de formare: 5 ani	
Elveția	Neurochirurgie Neurochirurgie Neurochirurgia

▼ **M6**

Țară	Titlu
Obstetrică-ginecologie Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Gynäkologie und Geburtshilfe Gynécologie et obstétrique Ginecologia e ostetricia

▼ **M9**

Țară	Titlu
Medicină internă Durata minimă a studiilor: 5 ani	
Elveția	Allgemeine Innere Medizin Médecine interne générale Medicina interna generale

▼ **M6**

Țară	Titlu
Oftalmologie Durata minimă de formare: 3 ani	
Elveția	Ophthalmologie Ophthalmologie Oftalmologia

Țară	Titlu
Otorinolaringologie Durata minimă de formare: 3 ani	
Elveția	Oto-Rhino-Laryngologie Oto-rhino-laryngologie Otorinolaringoiatria

Țară	Titlu
Pediatrie Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Kinder- und Jugendmedizin Pédiatrie Pediatria

Țară	Titlu
Pneumologie Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Pneumologie Pneumologie Pneumologia

Țară	Titlu
Urologie Durata minimă de formare: 5 ani	
Elveția	Urologie Urologie Urologia

▼ **M6**

Țară	Titlu
Ortopedie Durata minimă de formare: 5 ani	
Elveția	Orthopädische Chirurgie und Traumatologie des Bewegungsapparates Chirurgie orthopédique et traumatologie de l'appareil locomoteur Chirurgia ortopedica e traumatologia del sistema motorio
Țară	Titlu
Anatomie patologică Durata minimă: 4 ani	
Elveția	Pathologie Pathologie Patologia
Țară	Titlu
Neurologie Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Neurologie Neurologie Neurologia
Țară	Titlu
Psihiatrie Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Psychiatrie und Psychotherapie Psychiatrie et psychothérapie Psichiatria e psicoterapia
Țară	Titlu
Radiologie-imagistică medicală Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Radiologie Radiologie Radiologia
Țară	Titlu
Radioterapie Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Radio-Onkologie/Strahlentherapie Radio-oncologie/radiothérapie Radio-oncologia/radioterapia

▼ **M6**

Țară	Titlu
Chirurgie plastică	
Durata minimă de formare: 5 ani	
Elveția	Plastische, Rekonstruktive und Ästhetische Chirurgie Chirurgie plastique, reconstructive et esthétique Chirurgia plastica, ricostruttiva ed estetica
Chirurgie toracică	
Durata minimă de formare: 5 ani	
Elveția	Herz- und thorakale Gefässchirurgie Chirurgie cardiaque et vasculaire thoracique Chirurgia del cuore e dei vasi toracici
Chirurgie pediatrică	
Durata minimă de formare: 5 ani	
Elveția	Kinderchirurgie Chirurgie pédiatrique Chirurgia pediatrica
Cardiologie	
Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Kardiologie Cardiologie Cardiologia
Gastroenterologie	
Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Gastroenterologie Gastroentérologie Gastroenterologia
Reumatologie	
Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Rheumatologie Rhumatologie Reumatologia

▼ **M6**

Țară	Titlu
Hematologie generală Durata minimă de formare: 3 ani	
Elveția	Hämatologie Hématologie Ematologia
Endocrinologie Durata minimă de formare: 3 ani	
Elveția	Endokrinologie-Diabetologie Endocrinologie-diabétologie Endocrinologia-diabetologia
Fizioterapie Durata minimă de formare: 3 ani	
Elveția	Physikalische Medizin und Rehabilitation Médecine physique et réadaptation Medicina fisica e riabilitazione
Dermato-venerologie Durata minimă de formare: 3 ani	
Elveția	Dermatologie und Venerologie Dermatologie et vénéréologie Dermatologia e venereologia
Medicină tropicală Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Tropen- und Reisemedizin Médecine tropicale et médecine des voyages Medicina tropicale e medicina di viaggio
Psihiatrie pediatrică Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Kinder – und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie Psychiatrie et psychothérapie d'enfants et d'adolescents Psichiatria e psicoterapia infantile e dell'adolescenza

▼ **M6**

Țară	Titlu
Nefropatie	
Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Nephrologie Néphrologie Nefrologia
Țară	Titlu
Boli contagioase	
Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Infektiologie Infectiologie Malattie infettive
Țară	Titlu
Medicină comunitară	
Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Prävention und Gesundheitswesen Prévention et santé publique Prevenzione e salute pubblica
Țară	Titlu
Farmacologie	
Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Klinische Pharmakologie und Toxikologie Pharmacologie et toxicologie cliniques Farmacologia e tossicologia cliniche
Țară	Titlu
Medicina muncii	
Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Arbeitsmedizin Médecine du travail Medicina del lavoro
Țară	Titlu
Alergologie	
Durata minimă de formare: 3 ani	
Elveția	Allergologie und klinische Immunologie Allergologie et immunologie clinique Allergologia e immunologia clinica
Țară	Titlu
Medicină nucleară	
Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Nuklearmedizin Médecine nucléaire Medicina nucleare

▼ **M6**

Țară	Titlul diplomei
Chirurgie oro-dentară și maxilo-facială (formare medicală de bază și formare în stomatologie): Durata minimă de formare: 4 ani	
Elveția	Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie Chirurgie orale et maxillo-faciale Chirurgia oro-maxillo-facciale

▼ **M9**

Țară	Titlu
Oncologie medicală Durata minimă a studiilor: 5 ani	
Elveția	Medizinische Onkologie Oncologie médicale Oncologia medica
Genetică medicală Durata minimă a studiilor: 4 ani	
Elveția	Medizinische Genetik Génétique médicale Genetica medica”

▼ **M6**

- h. Următorul text se adaugă la punctul 5.1.4 al anexei V la directivă:

„Țară	Titlu de calificare	Titlul profesional	Data de referință
Elveția	Diplom als praktischer Arzt/praktische Ärztin Diplôme de médecin praticien Diploma di medico generico	Praktischer Arzt Médecin praticien Medico generico	1 iunie 2002”

- i. Următorul text se adaugă la punctul 5.2.2 al anexei V la directivă:

▼ **M6**

„Țară	Titlu de calificare	Organismul care eliberează titlul de calificare	Titlul profesional	Data de referință
Elveția	1. Diplomierte Pflegefachfrau, diplomierte Pflegefachmann Infirmière diplômée et infirmier diplômé Infermiera diplomata e infermiere diplomato	Schulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Ecoles qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Pflegefachfrau, Pflegefachmann Infirmière, infirmier Infermiera, infermiere	1 iunie 2002
	2. Diplomă de licență în domeniul asistenței medicale	Schulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Ecoles qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Pflegefachfrau, Pflegefachmann Infirmière, infirmier Infermiera, infermiere	30 septembrie 2011
	3. Diplomierte Pflegefachfrau HF, diplomierte Pflegefachmann HF Infirmière diplômée ES, infirmier diplômé ES Infermiera diplomata SSS, infermiere diplomato SSS	Höhere Fachschulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Écoles supérieures qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole specializzate superiori che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Pflegefachfrau, Pflegefachmann Infirmière, infirmier Infermiera, infermiere	1 iunie 2002”

▼ **M9**

▼M6

j. Următorul text se adaugă la punctul 5.3.2 al anexei V la directivă:

„Țară	Titlu de calificare	Organismul care eliberează titlul de calificare	Certificatul care însoțește titlul de calificare	Titlul profesional	Data de referință
Elveția	Eidgenössisches Zahnarzt-diplom Diplôme fédéral de médecin-dentiste Diploma federale di medico-dentista	Eidgenössisches Departement des Innern Département fédéral de l'intérieur Dipartimento federale dell'interno		Zahnarzt Médecin-dentiste Medico-dentista	1 iunie 2002”

k. Următorul text se adaugă la punctul 5.3.3 al anexei V la directivă:

„Ortodonție					
Țară	Titlu de calificare	Organismul care eliberează titlul de calificare	Data de referință		
Elveția	Diplom für Kieferorthopädie Diplôme fédéral d'orthodontiste Diploma di ortodontista	Eidgenössisches Departement des Innern und Schweizerische Zahnärzte-Gesellschaft Département fédéral de l'intérieur et Société suisse d'odonto-stomatologie Dipartimento federale dell'interno e Società Svizzera di Odontologia e Stomatologia	1 iunie 2002		

Chirurgie orală

Țară	Titlu de calificare	Organismul care eliberează titlul de calificare	Data de referință
Elveția	Diplom für Oralchirurgie Diplôme fédéral de chirurgie orale Diploma di chirurgia orale	Eidgenössisches Departement des Innern und Schweizerische Zahnärzte-Gesellschaft Département fédéral de l'intérieur et Société suisse d'odonto-stomatologie Dipartimento federale dell'interno e Società Svizzera di Odontologia e Stomatologia	30 aprilie 2004”

▼ **M6**

l. Următorul text se adaugă la punctul 5.4.2 al anexei V la directivă:

„Țară	Titlu de calificare	Organismul care eliberează titlul de calificare	Certificatul care însoțește titlul de calificare	Data de referință
Elveția	Eidgenössisches Tierarztdiplom Diplôme fédéral de vétérinaire Diploma federale di veterinario	Eidgenössisches Departement des Innern Département fédéral de l'intérieur Dipartimento federale dell'interno		1 iunie 2002”

m. Următorul text se adaugă la punctul 5.5.2 al anexei V la directivă:

▼ **M9**

„Țară	Titlu de calificare	Organismul care eliberează titlul de calificare	Titlu profesional	Data de referință
Elveția	1. Diplomierte Hebamme Sage-femme diplômée Levatrice diplomata	Schulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Écoles qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Hebamme Sage-femme Levatrice	1 iunie 2002
	2. [Bachelor of Science [Name of the UAS] in Midwifery] «Bachelor of Science HES-SO de Sage-femme» (Bachelor of Science HES-SO in Midwifery) «Bachelor of Science BFH Hebamme» (Bachelor of Science BFH in Midwifery) «Bachelor of Science ZFH Hebamme» (Bachelor of Science ZHAW in Midwifery)	Schulen, die staatlich anerkannte Bildungsgänge durchführen Écoles qui proposent des filières de formation reconnues par l'État Scuole che propongono dei cicli di formazione riconosciuti dallo Stato	Hebamme Sage-femme Levatrice	1 iunie 2002”

▼ M6

n. Următorul text se adaugă la punctul 5.6.2 al anexei V la directivă:

„Țară	Titlu de calificare	Organismul care eliberează titlul de calificare	Certificatul care însoțește titlul de calificare	Data de referință
Elveția	Eidgenössisches Apothekerdiplom Diplôme fédéral de pharmacien Diploma federale di farmacista	Eidgenössisches Departement des Innern Département fédéral de l'intérieur Dipartimento federale dell'interno		1 iunie 2002”

o. Următorul text se adaugă la punctul 5.7.1 al anexei V la directivă:

„Țară	Titlu de calificare	Organismul care eliberează titlul de calificare	Certificatul care însoțește titlul de calificare	Anul academic de referință
Elveția	Diploma di architettura (Arch. Dipl. USI)	Accademia di Architettura dell'Università della Svizzera Italiana		1996-1997
	Master of Arts BFH/HES-SO en architecture, Master of Arts BFH/HES-SO in Architecture	Haute école spécialisée de Suisse occidentale (HES-SO) together with Berner Fachhochschule (BFH)	—	2007-2008
	Master of Arts BFH/HES-SO in Architektur, Master of Arts BFH/HES-SO in Architecture	Haute école spécialisée de Suisse occidentale (HES-SO) together with Berner Fachhochschule (BFH)		2007-2008
	Master of Arts FHNW in Architektur	Fachhochschule Nordwestschweiz FHNW	—	2007-2008
	Master of Arts FHZ in Architektur	Fachhochschule Zentralschweiz (FHZ)	—	2007-2008

▼ **M6**

„Țară	Titlu de calificare	Organismul care eliberează titlul de calificare	Certificatul care însoțește titlul de calificare	Anul academic de referință
	Master of Arts ZFH in Architektur	Zürcher Fachhochschule (ZFH), Zürcher Hochschule für Angewandte Wissenschaften (ZHAW), Departement Architektur, Gestaltung und Bauingenieurwesen	—	2007-2008
	Master în arhitectură, Architecte (arch. dipl. EPF)	Ecole Polytechnique Fédérale de Lausanne		2007-2008
	Master of Science ETH in Architektur, MSc ETH Arch	Eidgenössische Technische Hochschule Zurich		2007-2008”

p. Următorul text se adaugă la anexa VI la directivă:

„Țară	Titlu de calificare	Anul academic de referință
Elveția	1. Dipl. Arch. ETH, arch. dipl. EPF, arch. dipl. PF	2004-2005
	2. Architecte diplômé EAUG	2004-2005
	3. Architekt REG A Architecte REG A Architetto REG A	2004-2005”

2a. **377 L 0249**: Directiva 77/249/CEE a Consiliului din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați (JO L 78, 26.3.1977, p. 17),

astfel cum a fost modificată prin:

- 1 79 H: Actul privind condițiile de aderare a Republicii Elene și adaptările tratatelor (JO L 291, 19.11.1979, p. 91);
- 1 85 I: Actul referitor la condițiile de aderare a Regatului Spaniei și a Republicii Portugheze și adaptările tratatelor (JO L 302, 15.11.1985, p. 160);
- Decizia Consiliului Uniunii Europene 95/1/CE, Euratom, CECO din 1 ianuarie 1995 de adaptare a instrumentelor cu privire la aderarea noilor state membre la Uniunea Europeană (JO L 1, 1.1.1995, p. 1);

▼ **M6**

- **1 2003 T**: Actul privind condițiile de aderare a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace și adaptările tratatelor care stau la baza Uniunii Europene (JO L 236, 23.9.2003, p. 33);
  - Directiva 2006/100/CE a Consiliului din 20 noiembrie 2006 de adaptare a anumitor directive din domeniul libertății de circulație a persoanelor, având în vedere aderarea Bulgariei și a României (JO L 363, 20.12.2006, p. 141).
- b. În scopul prezentului acord, Directiva 77/249/CEE se adaptează după cum urmează:
1. La articolul 1 alineatul (2) se adaugă următorul text:

„Elveția:

Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech

Avocat

Avvocato”.
  2. Articolul 8 nu se aplică. Cu toate acestea, coordonatorul elvețian desemnat de către Elveția, în conformitate cu articolul 56 din Directiva 2005/36/CE, informează Comisia, adresând o copie Comitetului mixt, cu privire la legislația adoptată pe baza Directivei 77/249/CEE.
- 3a. **398 L 0005**: Directiva 98/5/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 de facilitare a exercitării cu caracter permanent a profesiei de avocat într-un stat membru, altul decât cel în care s-a obținut calificarea (JO L 77, 14.3.1998, p. 36),
- astfel cum a fost modificată prin:
- **1 2003 T**: Actul privind condițiile de aderare a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace și adaptările tratatelor care stau la baza Uniunii Europene (JO L 236, 23.9.2003, p. 33);
  - Directiva 2006/100/CE a Consiliului din 20 noiembrie 2006 de adaptare a anumitor directive din domeniul libertății de circulație a persoanelor, având în vedere aderarea Bulgariei și a României (JO L 363, 20.12.2006, p. 141).
- b. În scopul prezentului acord, Directiva 98/5/CE se adaptează după cum urmează:
1. La articolul 1 alineatul (2) litera (a) se adaugă următorul text:

„Elveția:

Advokat, Rechtsanwalt, Anwalt, Fürsprecher, Fürsprech

Avocat

Avvocato”.
  2. Articolele 16 și 17 nu se aplică. Cu toate acestea, coordonatorul elvețian desemnat de către Elveția, în conformitate cu articolul 56 din Directiva 2005/36/CE, informează Comisia, adresând o copie Comitetului mixt, cu privire la legislația adoptată pe baza Directivei 98/5/CE.

▼ **M6**

3. Articolul 14 se pune în aplicare după cum urmează:

Comisia comunică statelor membre informațiile referitoare la autoritățile competente desemnate de Elveția, după ce Elveția a informat Comisia în acest sens, adresând o copie Comitetului mixt.

4a. **374 L 0556:** Directiva 74/556/CEE a Consiliului din 4 iunie 1974 de stabilire a normelor de aplicare privind măsurile tranzitorii din domeniul activităților de comerț și de distribuție a produselor toxice și activităților de utilizare profesională a acestor produse, inclusiv activitățile de intermediari (JO L 307, 18.11.1974, p. 1).

b. În scopul prezentului acord, Directiva 74/556/CEE se adaptează după cum urmează:

1. Articolul 4 alineatul (3) se pune în aplicare după cum urmează:

Comisia comunică statelor membre informațiile referitoare la autoritățile competente desemnate de Elveția, după ce Elveția a informat Comisia în acest sens, adresând o copie Comitetului mixt.

2. Articolul 7 nu se aplică. Cu toate acestea, coordonatorul elvețian desemnat de către Elveția, în conformitate cu articolul 56 din Directiva 2005/36/CE, informează Comisia, adresând o copie Comitetului mixt, cu privire la legislația adoptată pe baza Directivei 74/556/CEE.

5a. **374 L 0557:** Directiva 74/557/CEE a Consiliului din 4 iunie 1974 privind realizarea libertății de stabilire și a libertății de a presta servicii pentru activitățile independente și activitățile intermediarilor din comerțul și distribuția produselor toxice (JO L 307, 18.11.1974, p. 5),

astfel cum a fost modificată prin:

— Decizia Consiliului Uniunii Europene 95/1/CE, Euratom, CECO din 1 ianuarie 1995 de adaptare a instrumentelor cu privire la aderarea noilor state membre la Uniunea Europeană (JO L 1, 1.1.1995, p. 1);

— 1 2003 T: Actul privind condițiile de aderare a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace și adaptările tratatelor care stau la baza Uniunii Europene (JO L 236, 23.9.2003, p. 33);

— Directiva 2006/101/CE a Consiliului din 20 noiembrie 2006 de adaptare a Directivelor 73/239/CEE, 74/557/CEE și 2002/83/CE în domeniul libertății de a presta servicii, având în vedere aderarea Bulgariei și a României (JO L 363, 20.12.2006, p. 238).

b. În scopul prezentului acord, Directiva 74/557/CEE se adaptează după cum urmează:

1. în Elveția:

Toate produsele și substanțele toxice menționate în legea privind produsele toxice [compilarea clasificată a legislației federale (CC) 813.1], în special cele care figurează în ordonanțele aferente (CC 813), precum și substanțele toxice pentru mediu (CC 814812.31, 814812.32 și 814812.33).

▼M6

2. Articolul 7 alineatul (5) se pune în aplicare după cum urmează:

Comisia comunică statelor membre informațiile referitoare la autoritățile competente desemnate de Elveția, după ce Elveția a informat Comisia în acest sens, adresând o copie Comitetului mixt.

3. Articolul 8 nu se aplică. Cu toate acestea, coordonatorul elvețian desemnat de către Elveția, în conformitate cu articolul 56 din Directiva 2005/36/CE, informează Comisia, adresând o copie Comitetului mixt, cu privire la legislația adoptată pe baza Directivei 74/557/CEE.

- 6a. **386 L 0653:** Directiva 86/653/CEE a Consiliului din 18 decembrie 1986 privind coordonarea legislației statelor membre referitoare la agenții comerciale independenți (JO L 382, 31.12.1986, p. 17).

- b. În scopul prezentului acord, Directiva 86/653/CEE se adaptează după cum urmează:

Articolul 22 nu se aplică. Cu toate acestea, coordonatorul elvețian desemnat de către Elveția, în conformitate cu articolul 56 din Directiva 2005/36/CE, informează Comisia, adresând o copie Comitetului mixt, cu privire la legislația adoptată pe baza Directivei 86/653/CEE.

SECȚIUNEA B: ACTE DE CARE PĂRȚILE CONTRACTANTE IAU NOTĂ

Părțile contractante iau notă de conținutul următorului act:

7. **389 X 0601:** Recomandarea 89/601/CEE a Comisiei din 8 noiembrie 1989 privind formarea personalului din domeniul sănătății în materie de cancer (JO L 346, 27.11.1989, p. 1).

▼B**PROTOCOL PRIVIND REȘEDIȚELE SECUNDARE DIN DANEMARCA**

Părțile contractante convin cu privire la faptul că Protocolul 1 la Tratatul de instituire a Comunității Europene privind dobândirea de bunuri imobile în Danemarca se aplică de asemenea prezentului acord în ceea ce privește dobândirea unor reședințe secundare în Danemarca de către resortisanți elvețieni.

▼B

PROTOCOL PRIVIND INSULELE AALAND

Părțile contractante convin cu privire la faptul că Protocolul 2 la Actul de aderare a Finlandei la Uniunea Europeană privind Insulele Aaland se aplică de asemenea prezentului acord.

▼B

ACT FINAL

Plenipotențiarii

REGATULUI BELGIEI,

REGATULUI DANEMARCEI,

REPUBLICII FEDERALE GERMANIA,

REPUBLICII ELENE,

REGATULUI SPANIEI,

REPUBLICII FRANCEZE,

IRLANDEI,

REPUBLICII ITALIENE

MARELUI DUCAT AL LUXEMBURGULUI,

REGATULUI ȚĂRILOR DE JOS,

REPUBLICII AUSTRIA,

REPUBLICII PORTUGHEZE,

REPUBLICII FINLANDA,

REGATULUI SUEDEI,

REGATULUI UNIT AL MARII BRITANII SI IRLANDEI DE NORD

și

ai COMUNITĂȚII EUROPENE

pe de-o parte, și

cei ai CONFEDERAȚIEI ELVEȚIENE

pe de altă parte,

▼B

reuniți la 21 iunie 1999 la Luxemburg pentru semnarea Acordului dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de-o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor, au adoptat declarațiile comune menționate mai jos și atașate la prezentul act final:

- Declarația comună privind liberalizarea generală a prestării de servicii
- Declarația comună privind pensiile foștilor angajați ai instituțiilor Comunităților Europene cu reședința în Elveția
- Declarația comună privind aplicarea acordului
- Declarația comună privind negocierile ulterioare

Aceștia au luat act, de asemenea, de următoarele declarații anexate la prezentul act final:

- Declarația Elveției privind reînnoirea acordului
- Declarația Elveției privind politica de migrație și azil
- Declarația Elveției privind recunoașterea diplomelor arhitecților
- Declarația Comunității Europene și a statelor membre ale acesteia privind articolele 1 și 17 din anexa I
- Declarația privind participarea Elveției în comitete.

Hecho en Luxemburgo, el ventiuno de junio de mil novecientos noventa y nueve.

Udfærdiget i Luxembourg den enogtyvende juni nitten hundrede og nioghalvfems.

Geschehen zu Luxemburg am einundzwanzigsten Juni neunzehnhundertneunundneunzig.

Έγινε στο Λουξεμβούργο, στις είκοσι μία Ιουνίου χίλια εννιακόσια ενενήντα εννέα.

Done at Luxembourg on the twenty-first day of June in the year one thousand nine hundred and ninety-nine.

Fait à Luxembourg, le vingt-et-un juin mil neuf cent quatre-vingt dix-neuf.

Fatto a Lussemburgo, addì ventuno giugno millenovecentonovantanove.

Gedaan te Luxemburg, de eenentwintigste juni negentienhonderd negenenneentig.

Feito em Luxemburgo, em vinte e um de Junho de mil novecentos e noventa e nove.

Tehty Luxemburgissa kahdentenkymmenentenäensimmäisenä päivänä kesäkuuta vuonna tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäyhdeksän.

Som skedde i Luxemburg den tjugoförsta juni nittonhundra nittonio.

▼B

Pour le Royaume de Belgique
Voor het Koninkrijk België
Für das Königreich Belgien

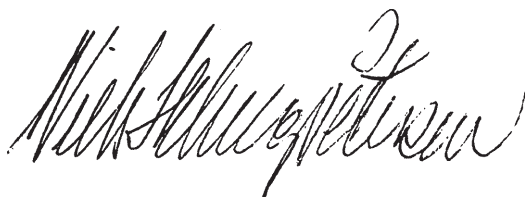

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift verbindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

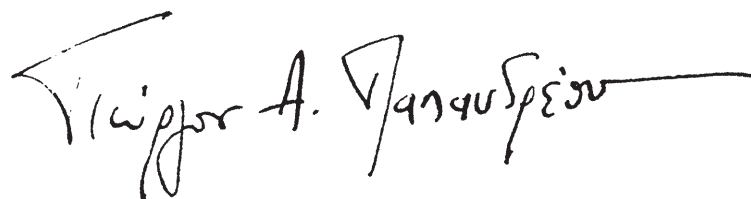
På Kongeriget Danmarks vegne

Für die Bundesrepublik Deutschland

Για την Ελληνική Δημοκρατία

▼B

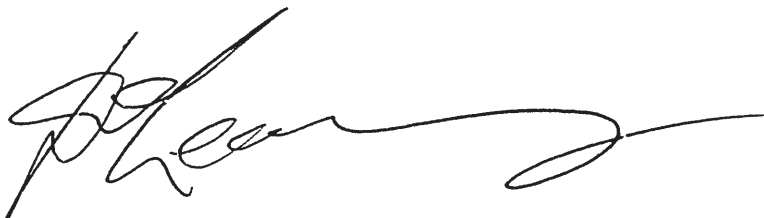
Por el Reino de España

A stylized, cursive signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal tail.

Pour la République française

A cursive signature in black ink, featuring a prominent vertical stroke and a series of smaller, connected loops.

Thar cheann Na hÉireann
For Ireland

A highly stylized cursive signature in black ink, with a large, sweeping initial letter and a long, horizontal tail.

Per la Repubblica italiana

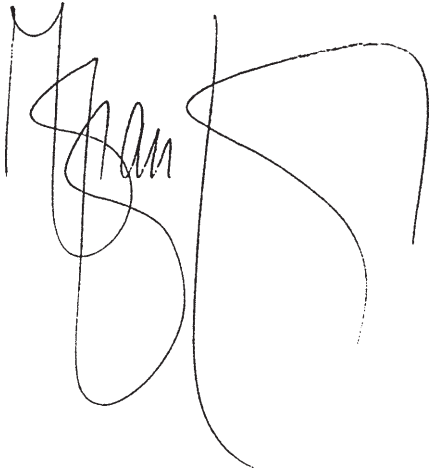
A cursive signature in black ink, with a large, rounded initial letter and a series of smaller, connected loops.

Pour le Grand-Duché de Luxembourg

A cursive signature in black ink, featuring a large, vertical initial letter and a series of smaller, connected loops.

▼B

Voor het Koninkrijk der Nederlanden

A stylized handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Für die Republik Österreich

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Göteborg' in a cursive script.

Pela República Portuguesa

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jai - Gomes' in a cursive script.

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tarja Halonen' in a cursive script.

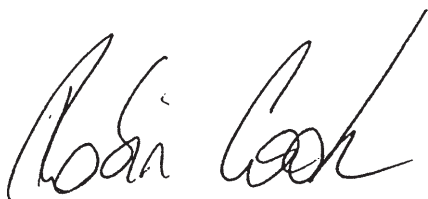
För Konungariket Sverige

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the bottom.

▼B

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

Por la Comunidad Europea
For Det Europæiske Fællesskab
Für die Europäische Gemeinschaft
Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
For the European Community
Pour la Communauté européenne
Per la Comunità europea
Voor de Europese Gemeenschap
Pela Comunidade Europeia
Euroopan yhteisön puolesta
På Europeiska gemenskapens vägnar

Für der schweizerischen Eidgenossenschaft
Pour la Confédération suisse
Per la Confederazione svizzera

▼B

DECLARAȚIE COMUNĂ

privind liberalizarea generală a prestării de servicii

Părțile contractante se angajează să inițieze cât mai curând posibil negocieri cu privire la liberalizarea generală a prestării de servicii pe baza *acquis*-ului comunitar.

▼B

DECLARAȚIE COMUNĂ

**privind pensiile foștilor angajați ai instituțiilor Comunităților
Europene cu reședința în Elveția**

Comisia Comunităților Europene și Elveția se angajează să caute o soluție corespunzătoare în ceea ce privește dubla impunere a pensiilor foștilor angajați ai instituțiilor Comunităților Europene cu reședința în Elveția.

▼B

DECLARAȚIE COMUNĂ

privind aplicarea acordului

Părțile contractante iau măsurile necesare pentru a aplica *acquis*-ul comunitar resortisanților celeilalte părți contractante în conformitate cu acordul încheiat între acestea.

▼B**DECLARAȚIE COMUNĂ**
privind negocierile ulterioare

Comunitatea Europeană și Confederația Elvețiană își declară intenția de a iniția negocieri în vederea încheierii unor acorduri în domenii de interes comun, cum ar fi actualizarea Protocolului 2 la Acordul de liber schimb din 1972 și participarea Elveției la anumite programe comunitare de formare, tineret, mass-media, statistice și de protecție a mediului. Demersurile pregătitoare în vederea acestor negocieri ar trebui să se desfășoare rapid după încheierea negocierilor bilaterale în curs.

▼B

DECLARAȚIA ELVEȚIEI

privind reînnoirea acordului

Elveția declară că va lua o decizie cu privire la reînnoirea acordului pe parcursul celui de-al șaptelea an de aplicare a acestuia, pe baza procedurilor interne aplicabile.

▼B

DECLARAȚIA ELVEȚIEI
privind politica de migrație și azil

Elveția își reafirmă dorința de a consolida cooperarea cu UE și statele membre ale acesteia în domeniul migrației și azilului. În acest scop, Elveția este dispusă să participe la sistemul UE de coordonare a cererilor de azil și propune inițierea unor negocieri în vederea încheierii unei convenții paralele cu Convenția de la Dublin (Convenția de stabilire a statului responsabil cu examinarea cererilor de azil depuse într-unul dintre statele membre ale Comunităților Europene, semnată la Dublin la 15 iunie 1990).

▼B**DECLARAȚIA ELVEȚIEI****privind recunoașterea diplomelor arhitecților**

Elveția va propune Comitetului mixt al Acordului privind libera circulație a persoanelor, de îndată ce acesta se înființează, luarea unei decizii privind includerea diplomelor acordate arhitecților de către universitățile elvețiene de științe aplicate în anexa III la Acordul privind libera circulație a persoanelor, în conformitate cu dispozițiile Directivei 85/384/CEE din 10 iunie 1986.

▼B

**DECLARAȚIA COMUNITĂȚII EUROPENE ȘI A STATELOR
MEMBRE**

privind articolele 1 și 17 din anexa I

Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia declară că articolele 1 și 17 din anexa I la acord nu aduc atingere *acquis*-ului comunitar în ceea ce privește condițiile de detașare a angajaților care sunt resortisanți ai unei țări terțe în contextul prestării transfrontaliere de servicii.

▼B**DECLARAȚIE****privind participarea Elveției în comitete**

Consiliul convine ca reprezentanții Elveției să poată participa, în calitate de observatori și pentru problemele care îi privesc, la ședințele următoarelor comitete și grupuri de experți:

- Comitetele de programe de cercetare, inclusiv Comitetul de cercetare științifică și tehnică (CREST)
- Comisia administrativă pentru securitatea socială pentru lucrătorii migranți
- Grupul de coordonare privind recunoașterea reciprocă a diplomelor de învățământ superior
- Comitetele consultative cu privire la rutele aeriene și aplicarea normelor concurenței în domeniul transportului aerian.

Reprezentanții Elveției nu sunt prezenți la votul în cadrul acestor comitete.

În cazul altor comitete care se ocupă de domeniile reglementate de aceste acorduri în care Elveția a adoptat fie acquis-ul comunitar, fie măsuri echivalente, Comisia se va consulta cu experți elvețieni prin metoda precizată la articolul 100 din Acordul SEE.